

Şam ve Cenevreden gelen haberler iyi değil!

Cenevrede İşler ağır yürüyor ve münakaşalı oluyor

İçtimain bir hafta tehirine sebep budur

Sancak statüsü için bizim bir proje hazırlamamıza mukabil Fransızlar eli boş geldiler

Cenevre, 2 Mart (Hususi muhabirimizden) — Sancak meselesi teferruatının tanzimi için yapılan temaslara ve müzakerelere hakkında dolaşan sayılara göre, Sancak idaresinin dahilî senatosunun tanzimi ve Sancakın Suriye ile olan münasebetlerinin tayini işleri büyük münakaşalara sebep olacak mahiyette görünüyor. İçtimain bir hafta tehirinin sebebi de budur. Söylenildiğine göre Türkiye hükümetinin Sancak senatosu için bir esas proje hazırlamış olmasına mukabil Fransa böyle bir proje hazırlamamıştır. Bazı mahafil bunu, Fransanın bu işi yapmaya vakit bulamamış olmasına ve bazıları da bu projeyi Cenevrede yapılacak temaslara sonuna bırakmak istemiş olmasına atfeder. Umumiyetle zannedildiğine göre Fransanın projersiz gelmiş olmasının sebebi, vakit bulamamış olmaktan başka sebeplerden neşet ediyormuş. Muhakkak olan cihet şudur ki müzakerenin yavaş gitmesi, Fransanın ayak sürmesinden ileri gelmektedir. Muh.
(Devamı 8 inci sayfada)

Suriyede hak ve hakikat düşmanları gemi gittikçe aziya alıyorlar

Halka hitaben neşredilen bir beyannamede Türk malına fikrine ve kitabına karşı boykotaj ilânı istendi!

Suriye ile Lübnan arasındaki Trablus meselesi kapatıldı? Çünkü bunun böyle olmasını isteyen Fransadır. Halbuki Sancak meselesi bütün had şeklini muhafaza ediyor. Aceba bunun böyle olmasını isteyen de Fransa mıdır?

Trablusşamdan bir manzara

Şam, 27 Şubat, (Hususi muhabirimiz yazıyor) — Bayram üzeri size mektup yazamadım. Bununla beraber yazmadığım da iyi oldu: Yazacak iyi şeyim yoktu. Size hep fena havadisler vermeğe mecbur olacaktım. «Bu fena hava disleri hiç olmazsa bayram sonuna bırakmak daha iyidir.» diye de düşündüm.
(Devamı 8 inci sayfada)

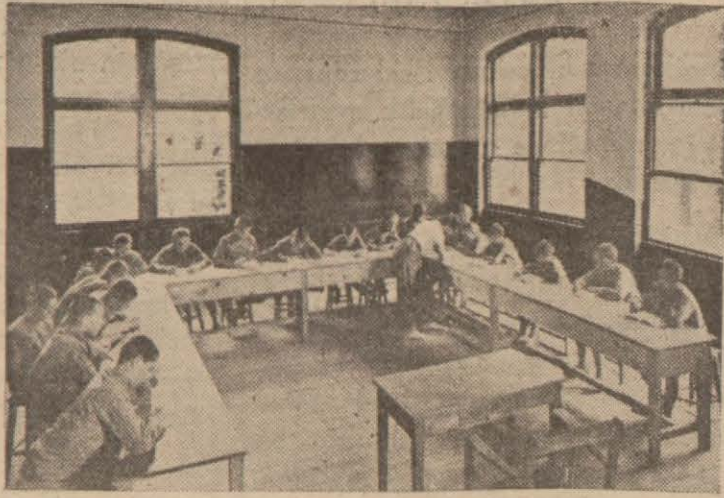
Suriye Hata içinde!

Yazan: Muhittin Birgen
[Yazısı 2 inci sayfamızda Hergün sütunumuzdadır]

Çocukları kurtarma yurdu hoca ve talebeleri birbirlerine girmişler

Belediye, yüzünden yaralanan bir muallimin şikâyeti ile hâdiseyi öğrendi, seri tahkiat yapıyor

Galatada, çocuk kurtarma yurdunda teessürü mucip bir hâdisenin vukundan haberdar oluyoruz. Aldığımız malûmata göre bu hâdisenin esas şudur: Her nedense bir müddetten beri yurt hocaları arasında bir ziddiyet havası esmekte ve bu yüzden talim heyeti iki ayrı zümre halinde hareket etmekte imiş. Vaziyeti gören çocuklarda da zümreleşme meyilleri hâsıl olmağa başlamış. Geçimsizlik, böylece hâd bir devreye girmiş ve evvelki gün, bir hiç yüzünden, hocalar bir taraftan, çocuklar bir taraftan birbirlerine girmişler. Bu arada, muallimlerden Abdurrahman Şeref gözünün üzerine yediği bir küsta ile yüzünden yaralanmış ve böylece, hâdiseye, mektep müdürü Kâzım Zafire intikal etmiş, fakat bu zat, müessesede böyle bir hâdisenin cereyanından haberdar dahi olmak istemediği beyanıyla kendisine şikâyette bulunan Abdür-

Yurdda bir dersane

rahman şerefi dinlemek istememiş. O da, bizzat vali Muhittin Üstündağa müracaatla hem cereyan eden hâdiseyi, hem de müessesede vukua geldiğini bildiği iddiasile birtakım suistimalleri haber vermiştir.

Keyfiyetten böylece haberdar olan Vali Muhittin Üstündağ derhal müessesenin teftiş edilmesini, gerek vukua gelen hâdiseye, gerek yapıldığı bildirilen yolsuzlukların tahkik edilmesini emretmiştir. Böylece, şimdi, Galatadaki çocukları kurtarma yurdunun muamelâtı sıkı bir surette incelenmektedir.

Başvekil dün tiyatro mektebini gezdi

“Güzel Türkçemiz en belîğ telâffuzunu Türk sahnesinde bulacaktır,”

Ankara 2 (A.A.) — Başbakan İsmet İnönü, bugün yanlarında Kültür
(Devamı 3 üncü sayfada)

Umumî yerlerde Türkçe konuşma Cereyanı artıyor

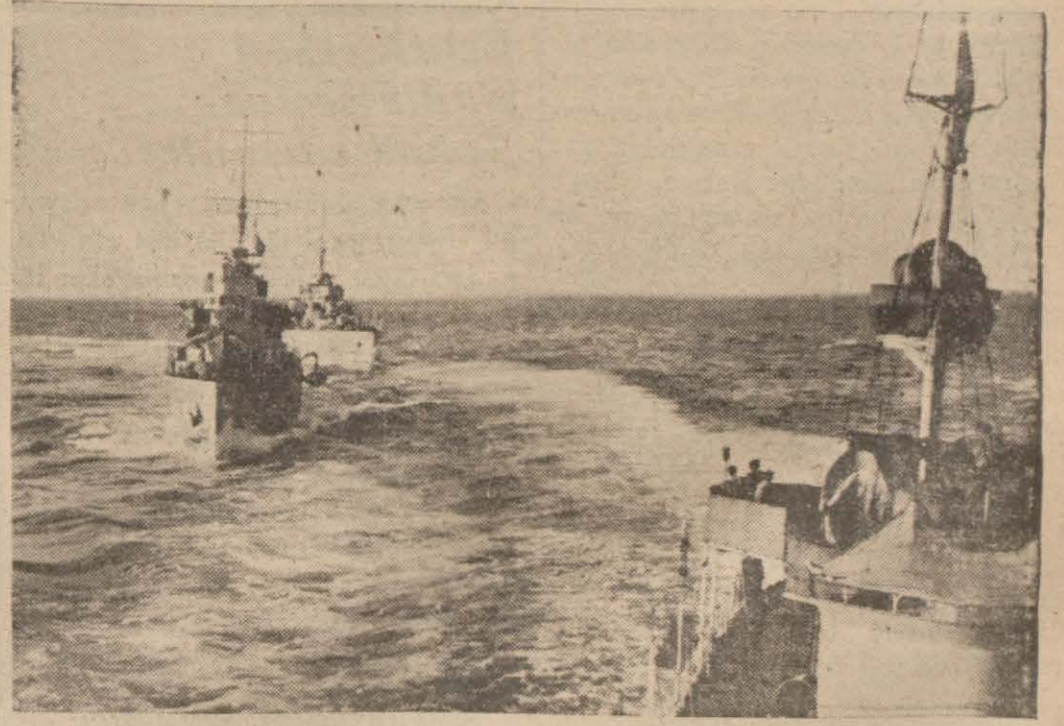
Dr. Marküs Dr. Vahram

Ana dilimiz olan türkçenin, bütün Türk tâbiyetini taşıyanlar tarafından her yerde konuşulması hakkındaki cereyanı, vatandaşlarımız çok büyük bir
(Devamı 8 inci sayfada)

Yaptıracağımız yeni harp gemileri

İtalyan ajansı bir kısmını İtalyaya İsmarlayacağımızı haber veriyor

Milâno konuşmalarının neticesi olarak Türkiye ile İtalya arasında bu hususta bir itilâf yapılmış

İtalyada yapılan muhriplerimizden üçü manevralarda

Roma, 2 mart (Hususi muhabirimizden:) — Burada İtalya ajansı tarafından neşredilen malûmata göre Doktor Arasla Kont Ciano arasındaki Milâno konuşmalarının semeresi olmak üzere Türkiye ve İtalya hükümetleri arasında bir itilâf yapılmıştır. Bu itilâfa göre, evvelce İtalyaya yaptırmış olduğu gemilerin evsafından memnun kalan Türkiye hükümeti yeniden inşa ettirmek arzusunda bulunduğu harp gemilerinden bir kaçını İtalyaya sipariş edecek ve bunların bedellerini de İtalyaya ihraç edeceği kömürlerle ödeyecektir.

Büyük faşist meclisinin kararı

İtalyanın Türkiye, İngiltere ve Almanya ile dost olduğu bildiriliyor

Londra, 2 (Hususi) — İtalyan Faşist yüksek meclisinin dünkü toplantısından sonra bir tebliğ neşredilmiştir. Bu tebliğe göre Meclis, İtalya ile İngiltere, Türkiye ve Almanya arasında
(Devamı 3 üncü sayfada)

Avusturyada Krallık işi bir muamma halini aldı

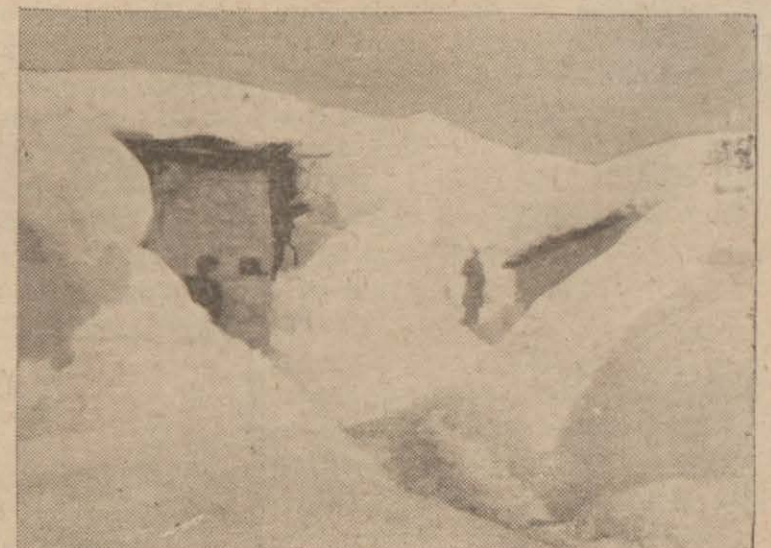
İtalyanlar, Fransanın Habsburg meselesini ele alarak, İtalyan - Alman mihverini kırmak istediğini söylüyorlar

(Yazısı 3 üncü sayfada)

İki metre kar altında kalan bir şehir: Hakâri

İhtiyarlar şimdiye kadar böyle kış görmediklerini söylüyor, kar dağlarda 15 metre irtifaa yükselmiş

Bu yıl memleketimizde kış oldukça şiddetli geçti. Şimdi biz burada lâtif bir bahar havası içinde yaşarken daha hâlâ kışın şiddetle hüküm sürdüğü memleket köşeleri var. Aşağıdaki mektup Hakâri muhabirimiz tarafından yazılıyor. Bu mektup geçen kânununun 26 sında postaya verilmiş ve ancak dün elimize gelmiştir. Bunun sebebi de mektupta izah edilmektedir. 15 metre yüksekliğinde kardan dağlar aşarak gelen bu mektubu okuyunca İstanbullu karlılarımız hatırladıkları en şiddetli kış günlerinin bile Hakâride hasret çekilen

Hakârinin çarşısı bu halde

bir bahar havası olduğuna inanacaklar.
(Devamı 5 inci sayfadadır.)

Hergün

Sancak meselesinin
Bu günkü durumu

Yazan: Muhittin Birgen

Şamdan ve Cenevreden gelen haberler gösteriyor ki kısmen temiz, fakat müfrit ve hesapsız, kısmen de perde arkasından idare edilen yalançı bir Nasyonalizm, Türkiye aleyhinde ki tahrikatına son zamanlarda azami bir şiddet vermiştir; makaleler, beyan-nameler, her suretle Türkleri incitecek edebiyat devam ediyor. Eğer Türkiye, Şamın idare ettiği bu mânâsız Nasyonalizme biraz mukabele edecek olsa Suriye ile Türkiye'nin arasında tamiri güç fenalıklar çıkabilir. Bunu düşünerek ve Suriye vatanilerinin samimi olanlarının henüz bu yolda genç ve yeni olduklarını gözönünde tutarak mukabele tarafına gitmiyoruz ve bir gün gelip bunların tutukları bu yoldan vazgeçeceklerini ümit ediyoruz.

Suriye hatâ içindedir. Türk olan bir küçük kıt'anın Suriye ile Türkiye arasında kuvvetli bir dostluk ve hattâ kardeşlik rabtası teşkil etmesini bizzat Suriye arzu etmelidir. Suriye, Suriye olarak, başlı başına ne bugün, ne de yarın bir kuvvet değildir. Onun en büyük kuvveti Fransanın işgalı değil, komşularının dostluğu olmak icap eder. Nitekim Suriyeden başka bütün kardeşleri ve komşuları Türkiye'nin dostluğuna lâyık olduğu kıymeti veriyorlar ve bütün Arap memleketlerini Türkiye aleyhine tahrike çalışan Suriye Nasyonalistlerini bu davada yalnız bırakıyorlar. Bunu gördüğü halde, Suriye, gene bildiğinden şaşmıyor, Türkiye aleyhinde tahrikatı devam ediyor. Bunun pek fena bir yol olduğunu bir kere daha söylemeği bir vazife sayarız.

★

Düşünüyoruz: Suriyeyi denizden ayrıran Lübnana karşı Suriye nasyonalistleri hiç bir şey söylemiyorlar. Arapların parlak tarihlerinde kuvvetli bir ya-pıncılık rolü oynamış olan Türklerin Suriye Araplarından, Lübnana verdikleri hakların yarısını olsun Türklerle verilmemesini istemeğe de hakları yok mudur? Kürde, Çerkes, Ermeniye kardeşlerimize - ihvanına - diye hitap eden Arap gençleri eğer hakikaten mektepte tarih okuyan ilim gençleri iseler bilmelidirler ki Arapların kardeş diye hitap edebilecekleri bir millet varsa o da ancak Türk milletidir: Arabın dinini, ilmini, kültürünü müdafaa için kendilerini asırlarca ateşe atmış olan Türklerle düşman göziyle bakmak Araplık için o kadar büyük bir hiyanetle karışık o kadar esefe lâyık bir gaffettir ki biz bu gaffet karşısında yegâne teselliyi, bu fikirde olanların ekalliyette kaldıkları kanaatinde buluyoruz. Türk devleti lâ-yıktır; fakat, Türk milleti müslümandır. Lübnanlıların ise Hıristiyan oldukları muhakkak, Arap oldukları da şüphelidir. Onlara verilen şeyi, Suriye neden dolayı Türkle vermek istemiyor? Bunu merak etmekte elbet haklıyız.

Tekrar edelim: Arap ilmini Türk ka-fası yükseltti, Arap dilinin hâkimiyetini ve istiklâlini Türk müdafaa etti; Arap medeniyetinin hudutlarını Türk kılıcı genişletti. Bugün Türkiye, Avrupa medeniyetini Şark milletleri arasında en çok salâhiyetle temsil eden, Şarkın şerefini arttıran, bütün dünyadan hürmet gören kuvvetli bir memleket-tir.

Türke kardeş muamelesi etmeyen Suriye, kardeşliğin ne demek olduğunu ve hangi nevi kardeşliğin insana şeref vereceğini bilmiyor, demektir. Bu, bizce elim bir müşahededir. Bu elim müşahede üzerinde hâlâ durmak istemiyoruz. Hâlâ ümit ediyoruz ki Türklerin Şamı şerif diye hürmet ettikleri güzel şehirde akıl ve siyaset, yakın bir zamanda gaffet ve dalâlete galebe edecek-tir.

★

Cenevreden gelen haberler de iyi değildir: Suriye mi Fransanın arkasında, Fransa mı Suriyenin arkasında saklanıyor, bu cihet anlaşılacakla beraber, işlerin yürüyüşünde matlûp olan sür'at görülüyor. İşleri sürüncemede bırakmak, dedikoduyu arttırmak siyaseti gene revaçta gibidir. Bütün meseleleri bir hamlde halledip bitirmek ve

Resimli Makale:

■ Kolay bulunan defineler.. ■

Tahakkuk etmiyecek bir hayal arkasında koşarak, define bulacakları ümidi ile mütemadiyen toprak kazanan adamlara her vakit rastgeliriz. Günlerce, haftalarca süren yorgunluk neticesinde ellerine geçen hiç-ten ibarettir.

Buna mukabil arandığı halde mutlaka bulunacak, ele geçecek olan defineler de vardır. Bu defineler ilim kitaplarının sayfalarında gizlidir, biraz intizamla, biraz fikri takiple çalınan herkesin eline geçer.

Boş vakitlerimizi israf etmiyelim, elimize alacağımız bir kitap iyi seçilmek şartile bizi mutlaka kazandırır, hayatta bulunabilecek en büyük definenin anahtarı kitabın içindedir.

SÖZ ARASINDA

Erkek sesini
Kadın sesine
Tahvil eden âlet

Gembriç üniversitesi doktorlarından Bewett yeni bir âlet icat etmiştir. Bu âleti âyar ederek ağzına alan bir insan erkek sesini kadına tebdil ediyormuş. Âlet telefona da konabiliyor, ve erkek sesini kadına tahvil ettiği için, kocalarını cürmü meşhud halinde yakalamak isteyen bütün kadınlar bu âletlerden satın alıyormuş.

Bu âlet ile tek bir insan beş altı sesli konserler verebiliyor, ve fevkalâde muvaffak oluyormuş.

Mücevherinin felâkete
sürüklediği kuyumcu

Geçen sene Macarların meşhur kuyumcularından Dezider Salzburga gelmiş, orada bazı işlere girişmiş ve neticede parasız kalınca yanındaki mücevherleri 18,000 şilin mukabilinde bankalardan birine terhin etmiş.

Aradan bir sene geçtikten sonra borcunun vâdesi gelmiş, Dezider götürüp borcunu ödemiş ve mücevherlerini almış, fakat memleketi terkedeceği esnada yakalanmış ve Salzburga girerken bunları hükümete ihbar etmediği için mücevherler müsadere edildiği gibi Dezider 260,000 şilin para cezasına da mahkûm edilmiş. Adamcağız tabii mahvolmuş.

Bir papasa ne hediye
edilebilir?

Paris civarında uzun zamandanberi bir at canbazhanesi icrayı lûbiyat ediyormuş. İşini bitirmiş, büyük bir turneye çıkmak istemiş ve bunun için de Paris Baş Piskoposunu davet ederek oyuncularını ve hayvanlarını okuyup üfürtmüş.

Piskopos evine döndükten bir müddet sonra bir adam gelmiş ve at canbazhanesinin Piskoposa lâyık gördüğü hediyeyi takdim etmiş: Bu hediye ufak bir fil yavrusu imiş. Piskopos şimdiki «fili ne yapayım» diye düşünüyormuş.

Üç taraflı bir dostlukla şarkın sükûnunu ruhlara iade etmek en güzel bir siyaset olduğu halde Cenevrede alâkadarlar tarafından işi uzatma temayülünü gösteren alâmetler gittikçe artmaktadır. Bunun yakın hiç bir tehlikesi olmasa bile uzak zararları hesapsızdır. Bu uzak zararlar, Türkiye için de, Suriye için de, Fransa için de mühim olan zararlardır; bunlardan içtinap için herkes elinden geleni yapmalı ve Türkün hakkını tanımalıdır.

Hülâsa: Suriye anlamıyorsa Fransa anlatmalı, Fransa anlatmıyorsa Suriye

HERGÜN BİR FIKRA
O adam bendim

Ahmet attı:

— Ben, dedi, İzmirden vapura binmişim. Güvertede dolaşan bir adam gördüm. Vapurun yavaş gittiğinden canı sıkılmıştı. Pattadak ken-dini denize attı ve vapurun önu sıra yüzüme başladı:

Az müddet sonra onu gözden kaybettik. İstanbula gelince bir de ne görelim.. Adam rıhtımda oturmuş, bizi beklemiyor mu? Meğer o, bir gün evvel İstanbula gelmişmiş.

Ahmedi dinleyen Mehmet daha baskındı:

— Sen, dedi. Bu hâdiseyi gözünle gördün mü?

— Gördüm!

— Bunun için yemin edebilir misin?

— Ederim!

— Öyleyse göğsümü gere gere bu nu her yerde anlatabilirim. O denize atlayıp vapurdan bir gün evvel İstanbula gelen adam bendim.

Koca bulmak için
Bu kadar
Külfete katlanılır mı?

Her memlekette kocaya varmak isteyen kızların inandıkları hurafeler vardır. Bazı yerlerde mukaddes bir çeşmenin suyu, bazı yerlerde, eski ve yıkık bir mabed duvarı kızlara klavuzluk eder.

Bu klavuzların en müşkülpesendi, İrlandadadır. Şehirlerden uzak bir yerde dar bir çukurun içinde olan bu taş kızların ancak sırt üstü yatarak, ve gerdanlarını gererek öpebilmektedirler. Taşı başka türlü öptükleri takdirde, saadete kavuşmak şöyle dursun, şemete uğrarlar. Resimde koca arayan bir genç kızın çektiği sıkıntıları görüyorsunuz.

anlamah ve bu ortadaki Türk davasını bir gün evvel halledip işi bitirmelidir. Muhittin Birgen

Hem dişi, hem de
Erkek olan
Bir keçi

Silivri muhabirimiz yazıyor:

Burada Hayrettin kâhyanın ağılında hem dişi ve hem de erkek olan bir keçi bulunmaktadır. Bu keçi de hem erkek ve hem de dişi tenasül âleti vardır. Keçi sık sık gebe kalmakta ve yavru doğurmakta olduğu gibi tekeligi-ni de başarmaktadır. Bu vaziyet iki senedenberi sürüp gelmektedir.

Delikanlı sevdiği kıızı
sokakta öpmek isteyince
itfaiye gelmiş

Viyana muhabirimiz bu hâdiseyi gözlerle görmüş, bize bildiriyor:

19 yaşında bir delikanlı bundan bir hafta evvel gece yarısı karşısına çıkan genç bir kıızı öpmek istemiş, kız bu zoraki aşkın sırtına fena halde kızmış ve delikanlıya sert bir yumruk ve aynı zamanda da sivri uçlu iskar-pini ile deşetli bir tekme vurmuş.

Delikanlı bu savletten kurtulmak için geri kaçmış fakat o sırada da, yangın haber verme kutularından birinin üzerine düşerek, yangını ihbar eden camı kırmış.

Bunun üzerine vak'a mahalline derhal merdivenli otomobillerle itfaiye gelivermiş.

Delikanlı ile kız dövüşüyorlarmış. İşe polis de karışmış, mesele anlaşıl-mış ve delikanlı mahkemeye verilerek üç hafta müddetle hapis cezasına çar-pılmıştır.

Delikanlı hükmü giydikten sonra mahkemeden çıkarken:

— Aşkı itfaiye söndürmeğe kalkarsa netice işte böyle olur! demiştir.

Ağa düşen tilki

İngiltere sahillerinde Brid Linkton kasabasında iki balıkçı balık avlar-larken ağlarında bir de tilkinin takıldığını görmüşlerdir.

Denizden balık yerine bir tilki avlayan balıkçılar evvelâ hayretle bu avın nereden gelebileceğini merak etmişler ve nihayet öğrenmişler ki tilki balık tutmak için denize girmiş, fakat boğulacağını anlayınca, kendisini bir ağa düşürerek sahile çıkmak imkânını bulmuş ve tabii balıkçıların şaşkınlığından istifade ederek, evvelâ baygın ve hattâ ölü rolü yapmış.

Balıkçılar etrafından uzaklaşınca, hayvan kaçmış ve kurtulmuştur.

Sözün Kısası

Komşunun karısı

İsmet Hulûsi

Genç kadınla genç kocası 7 numaralı evde oturuyorlardı. Gene bir genç kadınla genç kocası 7 numaralı evin bitişiğindeki 9 numaralı evde oturuyorlardı. 7 numaralı evde oturan genç karı ile genç koca pencereden sokağa bakıyorlardı. Dokuz numaralı evde oturan genç kadın sokağa çıktı. 7 numaralı evin penceresinden onu seyreden karı ile koca arasında şöyle bir konuşma oldu:

— Komşunun karısını görüyor musun?

— Görüyorum.

Kadın kocasına, komşu kadının başındaki modası geçmiş kötü şapka-yı gösterdi:

— Bak o, en son moda, en iyi şapkaları giyiyor.

Kadın kocasına, komşu kadının sırtındaki metresi iki liradan alınmış kumaştan gündelikçi terziye diktilmiş mantoyu gösterdi:

— Bak o, en pahalı kumaştan, en lüks terziye diktilmiş bir manto giyiyor.

Kadın kocasına, komşu kadının man-tosunun yakasındaki boyanmış kedi de-risi kürkü gösterdi:

— Bak onun mantosunun yakasına çok kıymetli bir kürk var.

Kadın kocasına, komşu kadının sakat olduğu için ucuza aldığı çorapları gösterdi:

— Bak o, çoraplarını Paristen getiriyor. Bir çifti on dört lira!

Kadın kocasına, komşu kadının ay-ağındaki bir tekinin rengi ötekinden açık olduğu için hakiki fiyatı dört lira iken bir lira ucuza aldığı bir çift iskar-pini gösterdi:

— Bak o, ayaklarına model ayakkabılar giyiyor. Ayakkabıcı ayakkabıları-nun örneklerini bilhassa onun için Lon-dradan getiriyor.

★

Ertesi gündü. Bu sefer iş tersine oldu. 7 numaralı evde oturan kadın sokağa çıktı. 9 numaralı evin penceresinden onu seyreden karı ile koca konuş-tular. Kadın söyledi, erkek dinledi.

Kadın kocasına, komşu kadının başındaki modası geçmiş, kötü şapka-yı gösterdi:

— Bak o, en son moda, en iyi şapkaları giyiyor. v.s... v.s...

Dünyada sulhün birçok şartları olduğu gibi evde sulhün de birçok şart-ları vardır. Bayanlara komşunun ta-vuğunu kaz gösteren görüş bozukluğu nun tashihi bunların başında gelir.

Avrupalı âlimler bir gün harp silâh-ları icadından bıkar ve sulh âletleri icadına başlayarak bu görüş bozukluğunu giderecek bir âlet vücade getirir-lerse kocalar ne rahat edecekler, ne rahat!

İsmet Hulûsi

Biliyor musunuz?

1 — Feyzabad şehri nerededir, yalnız şehrin nüfusu, bütün eyaletin nü-fusundan ne kadar farklıdır?

2 — Manhattan adası nerededir, hangi büyük nehir tarafından teşekkül etmiştir, hangi şehrin beşiği sayılır? Adası ne kadar halk yaşıyor?

3 — Bugün Fransa meclis binası olarak kullanılan Burbon sarayı (Palais Bourbon) Parisin hangi meydanında-dır, hangi tarihte, kimin tarafından, kimin için yapılmıştır?

(Cevapları Yarın)

★

Dünkü Suallerin Cevapları:

1 — Zug gölü İsviçrede Zug kantonu dahilindedir. Uzunluğu 18 kilometredir. Vasatı genişliği 4500 metredir.

2 — Türkmenler Asyanın Altay ve Ural muntakalarında yaşayan Türklerdir. Garbi Türkistanda, İranda, Rusya-da ve küçük Asyadaki topraklara dağılmış bulunmaktadırlar.

3 — Agnès Sorel 1422 de Turen-de doğmuş, 7 inci Charlesin metresi olmuştur. Kral kendisini (güzellik ka-dını) olarak telkip etmiştir. Aynı za-manda halk Agnès Sorele Marn g, zeli ismini vermiştir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İstanbulda gazetelerimizden birisine göre 6 bin, diğere göre 9 bin, bir üçüncüsüne göre de 10 bin sırt hamal vardır, elde kat'ı bir istatistik mevcut olmadığına

göre bu rakamlardan hangisinin doğru olduğu bilinemez, fakat vasatısını ele alalım: Takribi bir hesapla şehir içinde 100 kişiye bir hamal düşüyor, demektir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Ispanyol hükümet kuvvetleri Toledo şehrini sardılar

Madrid cephesinde de şiddetli muharebeler oluyor. Kontrol işi tekrar sarpa sardı

Londra 2 (Hususi) — Yeni bir umumî taarruza geçtikleri tahmin edilen İspanyol hükümet kuvvetleriyle askerler arasında Madrid cephesinde şiddetli çarpışmalar olmaktadır.

Diğer taraftan mitralyöz ve makineli tüfeklerle mücehhez kuvvetli bir hükümet kit'asının, âsilerin elinde bulunan Toledo şehrini muhasara ettiği haber verilmektedir.

Bu kit'a şehrin bazı mühim binalarını topa tutmuş ve varoşlarına kadar ilerlemiştir.

Ovideo sokaklarında yapılan muharebe, bütün şiddetle devam etmektedir.

Hükümet kuvvetleri şehrin merkezine girmiş bulunmaktadır.

Londra 2 — Ademi müdahale kontrolünün tatbikine 6 martta başlanılmıyacağına şimdi artık muhakkak nazarete bakılmaktadır.

Komitede, Lord Plymouth, Malagayı işgal etmiş olan Frankist ordularının yeni bir ileri hareketi halinde İspanyanın cenubu şarki sahillerinde İtalyan filosu yerine İngiliz filosunun ikame edilmesini teklif etmiştir. Alman ve İtalyan murahhasları, böyle bir usulün Franko'nun nihaî zaferi kazanması üzerine İtalyan ve Alman gemilerinin tamamile kontrol sahası haricine çıkması Frankistlerin İngiliz ve Fransız donanmaları tarafından abluka altına alınması gibi bir netice vereceği mütealeasında bulunmaktadır.

Lord Plymouth, İngiltere hükümeti namına, İspanyada bulunan bütün ecnebi gönüllülerin geri çağırılmasını teklif etmesi üzerine ortaya başka bir şekil daha çıkmıştır.

İtalyan ve Alman murahhasları, yeniden bir takım ihtirazi kayıtlar der meyan etmişlerdir.

Tâli komite, önümüzdeki içtimanı cuma günü akdedecektir.

Londra 2 (Hususi) — Yeni bir umumî taarruza geçtikleri tahmin edilen İspanyol hükümet kuvvetleriyle askerler arasında Madrid cephesinde şiddetli çarpışmalar olmaktadır.

Diğer taraftan mitralyöz ve makineli tüfeklerle mücehhez kuvvetli bir hükümet kit'asının, âsilerin elinde bulunan Toledo şehrini muhasara ettiği haber verilmektedir.

Bu kit'a şehrin bazı mühim binalarını topa tutmuş ve varoşlarına kadar ilerlemiştir.

Ovideo sokaklarında yapılan muharebe, bütün şiddetle devam etmektedir.

Romanyada üç talebe Yaş Üniversitesi Rektörünü hançerledi

Hükümet şiddetli tedbirler alıyor, örfi idare ve sansör altı ay daha temdit edilecek

Bükreş, 2 (A.A.) — Yaş üniversitesi rektörü M. Trajan Bratou, üniversiteden çıkarken üç talebe tarafından hançerlenmiştir. Rektör, çok ağır bir halde hastaneye nakledilmiştir.

Bratou, nüfuzlu âzasından olduğu Milli Çiftçi fırkasının iktidar mevkiinde bulunduğu sırada âyan meclisi riyasetinde bulunmuştur. Kendisi, sağ cenahın müfrit unsurlarına karşı bir çok defalar şiddetli hareketlerde bulunmuş olmakla iştihar etmiştir.

Siyasî bir suikast, mevzuu bahstir. Hükümet, Demir muhafızlar tarafından Duçe'nin öldürülmesi üzerine ilân edilmiş olan örfi idareyi ve sansür rejimini altı ay temdit edecektir.

Hükümet, parlâmentodan meclislerin tatili esnasında Sağ cenah müfritlerinin tahrikatını tenkil etmek ve tatizam ve âsaiyi muhafaza eylemek için fevkalâde salâhiyetler talep edecektir.

Talebe ocakları ve Mason locaları kapatılıyor

Bükreş 2 — Nazırlar meclisi, bugün talebenin hayatından siyasetin tay ve ihraç edilmesine matuf bir takım tedbirleri tasvip etmiştir.

Bütün üniversiteler ve bütün «talebe ocakları» hemen kapatılacaktır. Yeni bir kanun mucibince talebenin herhangi bir fırkaya girmelerini ve siyasî nümayişlere iştirak etmeleri menedilecektir.

Bütün mason locaları ile diğer gizli cemiyetler, derhal feshedilecektir.

50 kişi tevkif edildi

Bükreş 2 (A.A.) — Yaş üniversitesi rektörüne karşı yapılan suikast dolayısıyla 50 kadar adam tevkif edilmiştir.

Mülhak bütçeler

Vekiller Hey'eti yakında tetkikata başlayacak

Ankara, 2 (Hususi) — Maliye müsteşarı Faikin reisliğinde bir komisyon dün meclise verilen 937 bütçe projesinin teferruatı üzerinde geç vakte kadar meşgul olmuştur.

Mülhak bütçelerden hudut ve sahiller Sihat Umum Müdürlüğü bütçesiyle Devlet Demiryolları bütçesi de tetkik edilmektedir. En kısa bir zamanda Vekiller Hey'etine sevkedilecektir.

Su işleri hakkında kanun

Ankara 2 — Su ve sulama işlerine, balıkçılığa, bataklıkların kurutulmasına, nehir ve kanallarla su kütüğüne ve suya ait bütün münasebetleri tanzim eden 225 maddelik bir kanun lâiyhası hazırlanmıştır.

Lâyiha suları umumî ve hususî olmak üzere ikiye ayırmaktadır. Umumî sular devletin mülkiyeti altında bulunmaktadır. İçme ve yıkanmada kullanılan suların temiz tutulması için müeyyideler konulmuş bulunmaktadır. Kanunda suların iyi muhafazasına dair konular kayıtlara aykırı hareket edenler için hapis cezası konulmuştur.

Atınada Bulgar Sefirinin bir teşebbüsü

Belgrad 2 (Hususi) — Yunanistan Başvekili Metaksas bugün Türkiye elçisi Ruşen Eşref ile Bulgar elçisi ayrı ayrı kabul etmiştir. Ruşen Eşref, Yunanistan ile Bulgar-

Almanya Müstemleke Verilmiyor

Eden: "Bizim için böyle bir mesele yoktur," diyor

Londra 2 (Hususi) — Avam Kamarasının bugünkü toplantısında haricî siyaset etrafında mühim istizahlar yapılmış ve bir çok hatipler söz söylemiştir.

Temas edilen başlıca mevzular: İspanya harbi, Almanyanın müstemleke talebi, beynelmîl bir iktisadî konferansın daveti ve Milletler Cemiyetinin islâhî meseleleri olmuştur.

Fon Ribbentrop'un, dün, Alman müstemlekelerinin iadesi hakkında söylediği nutka dair sorulan suale cevap veren Eden, evvelce mecliste yaptığı bir beyanatı tekrarlamış ve demiştir ki:

— Hükümet, Almanyanın müstemleke talebini kat'iyen müzakere etmemiştir ve bundan sonra da etmeyecektir. Bizim için böyle bir mesele mevzuu bahs olamaz.

ristan arasında bir dostluk misakinin aktine Türkiyenin muvafakat ettiğini bildirmiştir.

Bulgar elçisi ise, Yunan Başvekiline muhteviyatı gizli tutulan bir muhtıra vermiş ve yeni silâh altına çağırılan Yunan askerlerinin Bulgar hududuna gönderilmesinin memleketinde fena bir tesir bıraktığını bildirmiştir.

İzmirde kasırga Yağmur ve dolu

Şehrin muhtelif yerlerini su bastı. Limanda kazalar oldu

İzmir, 2 (Hususi) — Bugün öğleye doğru şiddetli bir fırtına ile birlikte çıkan kasırga yarım saat kadar şehrin faaliyetini sekteye uğratmıştır. Fırtınadan bazı yerlerde ağaçlar yıkılmış, kiremitler uçmuştur.

Müteakiben başlayan şiddetli yağmurlardan şehrin bir çok kısımları su altında kalmıştır. Ancak akşama doğru yağmur kesilmiş ve suların çekilmesi şehir tabii halini almıştır.

Fransız bandıralı Teofil Gotye vapuru fırtına yüzünden bir saat kadar Sakız adası önlerinde kalmak mecburiyetinde kalmıştır.

Limanda Hüdaverdi motörünün sereni yıkılmış, Rifat kaptan başından yaralanmıştır. Akşama doğru dolu da yağmıştır.

Başvekil Dün tiyatro Mektebini gezdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bakanı Saffet Arıkan, C. H. P. Grup Reisi Vekili Hasan Saka olduğu halde Musiki Muallim mektebini teşrif buyurmuşlar ve tiyatro, opera sınıflarının derslerini teftiş etmişlerdir.

Başbakan tiyatro uzmanı Profesör Karl Ebert'in tatbikat dersleriyle ritmik jimnastik ve opera sınıfı şan derslerinde bulunmuşlardır.

Başbakan tiyatro sınıfından ayrılarken talebeye iltifatta bulunmuşlar ve talebenin çalışmalarından, derslerinden alınan neticelerden memnun kaldıklarını beyan buyurarak şu sözleri söylemişlerdir:

«Tatbikat derslerinizi gördüm. Çalışmalarınız ümitlerimi çoğalttı. Muvaffakiyetleriniz bundan sonra, göstereceğiniz gayretle mütenasip olacaktır.

Millî sahnemiz için yetişecek olan san'atkarlarımız bu memlekette her zaman en yüksek itibara ve şerefe mazhar olacaklardır. Üç beş sene sonra içinizden millî sahnemizin büyük san'atkar namzetlerinin yetiştiğini görerek en çok sevinenlerden biri ben olacağım.

Millî varlığın en güzel kısmı olan güzel Türkçemiz en doğru ve en belîğ telâffuzunu Türk sahnesinde bulacaktır. Bunu sizden bekliyorum.

San'atkâra yakışacak kuvvetli bir karaktere sahip olarak göstereceğiniz meslek sevgisi, çalışma heyecanı muvaffakiyetinizin temeli olacaktır. Tekrar ediyorum:

Gördüklerim ümitlerimi arttırdı.»

Avusturyada Krallık işi bir muamma halini aldı

Paris, 2 (Hususi) — Avusturya sefiri Fransa Hariciye Nazırı B. Delbos'u ziyaret ederek mühim bir mülâkatta bulunmuştur. Uzun müddet süren bu konuşma sonunda herhangi resmî bir tebliğ neşredilmiş değildir. Fakat iyi haber alan mahafilde söylenildiğine göre Avusturya sefiri memleketinin siyaseten çok nazik bir vaziyette bulunduğundan bahsetmiş, ve krallığı iade etmenin bu nazik vaziyete karşı koyacak yegâne tedbir olduğunu söylemiştir.

Avusturyanın bu sahada güvenebileceği başlıca devlet olan İtalyadan menfi cevap aldıktan sonra Fransa ile İngilterenin yardımını temine çalıştığı ve Fransanın sayesinde küçük itilâfın kat'î muhalefetine yenmeyi ümit ettiği sanılmaktadır.

Fransanın tesiri mi?

Roma, 2 (Hususi) — İtalya gazeteleri Avusturyanın krallığı iade teşebbüsünde daha ziyade Fransanın müessir olduğu iddiasındadırlar.

İtalyanlar ne diyor?

Roma 2 (A.A.) — Giornale d'Italia Avusturyada krallığın iadesi hakkında neşredilen bir başmakalede ezümle diyor ki:

«Avusturyada krallığın iadesi meselesi bugünün meselesi değildir. Bu mesele, çok tehlikeli olabilir. İtalyanın

Habsburgların yeniden tahta getirilmesini terveh eylemekte olduğunu iddia için hiç bir diplomatik vesika, hiç bir salâhiyetkar devlet adamı beyanâtı ve hattâ hiç bir gazete makalesi gösterilemez.

Paris, Berlin - Roma mihverini kırmak istiyor. Fakat plân muvaffak olmamıştır. ve bu mihver tam mânasile sağlam olarak durmaktadır.»

Berlin 2 — Giornale d'Italianın Avusturyada saltanatın iadesi aleyhinde yazdığı makaleyi tefsir eden Der Angriff gazetesi Habsburglar meselesinin halledilmiş olduğunu yazmaktadır.

Bu gazete, İtalya siyasetinin istikametini göstermesi itibarile mânalı adettiği iki noktaya işaret ediyor:

1 — Büyük İtalyan manevraları bu sene Bronner'de değil, Sicilyada yapılacaktır.

2 — İtalya, Pantelleria adasını tahkim etmektedir.

Der Angriff, Avrupa efkârı ummiyesinin ekseriyeti Habsburgların avdetine muhalif olduğunu kaydettikten sonra diyor ki:

«Avusturya hükümetinin reisi kim olursa olsun, Otto'nun gayri kanunî bir şekilde Avusturyaya girmek için yapacağı muhtemel teşebbüse karşı silâh kuvvetile mukabele etmek mecburiyetinde olacaktır.»

Büyük faşist Meclisinin kararı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

daki mevcut dostluğu memnuniyetle kaydederek diğer mesaisi hakkında malumat vermektedir.

Askerî hazırlık

Roma, 2 (A.A.) — Büyük Faşist Meclisi, dün saat 22 de toplanmıştır. Mussolini'nin askerî hazırlık hakkındaki nutkundan sonra Meclis, askerî hazırlığın şayanı memnuniyet olduğunu kaydetmekle beraber, şimdi artık silâhları tahdit etmenin uzak bir ihtimal şeklin de bile derpiş edilmeyeceği hakkında kaleme alınan bir takriri tasdik etmiş ve aşağıdaki kararları vermiştir:

1 — Müsellâh kuvvetlerin inkişafı için bir plân yapılması,

2 — Harp fabrikaları umum komiserliği vazifesinin beş sene müddetle tem didi,

3 — Silâh altına alınabilecek sınıfları muayyen fasıllarla hizmete çağırarak mak suretiyle 18 den 25 yaşına kadar milletün bütün faal kuvvetlerinin aske rleştirilmesi,

4 — Askerî ihtiyaçlar için azami dercede otarşi tesisi ve hinihâcette sivil ihtiyaçların kâmilen askerî ihtiyaçlara feda edilmesi,

Beynelmîl vaziyet ve İtalya

Kont Ciano'nun beynelmîl vaziyet hakkındaki raporunu dinledikten sonra meclis, Franko İspanyası ile arasındaki tesanüdü izhar eden ve muzaffariyetleri Garpte Bolşevizmin son kıvranmalarına nihayet verecek olan Frankonun müsellâh kuvvetlerini selâmla-

yan bir takriri tasdik etmiştir.

Faşist meclisi bundan sonra İtalya'nın haricî siyasetini tasvip ederek Kont Ciano'yu tebrik etmiştir.

Meclis Alman - İtalyan anlaşma siyasetinin inkişaf etmeğe devam ettiğini ve tatbikatta gititkçe tesiri görüldüğü nü memnuniyetle kaydetmiştir.

2 İkincikânum tarihli İngiliz - İtalyan anlaşmasının iki memleketin Akdeniz münasebetlerini faydalı bir şekilde aydınlattığını zikrettikten sonra Meclis, Milâno'da cereyan eden Türk - İtalyan müzakerelerinin müsbet neticeleri hakkında malûmat almış ve Faşist İtalya ile teşriki mesaide bulunmak isteğini göstermiş veya gösterecek olan memleketlerle beraber çalışmak hususunda ki arzusunu bir kere daha izhar etmiştir.

Istanbulda Hava bayramı

İzmirde gitmiş olan Türk kuşu tayyare müfrezesi bir kaç güne kadar şehrimize gelecektir. Müfreme Yeşilköyde merasimle karşılanacaktır.

Müfreme İstanbul üzerinde bir uçuş ve paraşütle atlama tecrübeleri yapacaktır. Türkkuşunun İstanbul şubesi üyeleri de bu uçuşlara iştirak edecek ve o gün hava kurumunun temin edeceği trenlerle mektepliler ve halk parasız olarak Yeşilköye götürülecektir.

Sabahtan Sabaha

Şehirci

Şöhretini şehircilikte kazanmış olan mimar Yansenin imar işleri müteşarlığına getirileceği söyleniyor. Bu rivayetin tahakkukunu istemeliyiz. İtiraf edelim ki yeni bilgiler arasında bize en karanlık görüneni şehirciliktir. Biz şimdiye kadar şehirciliği bir meslek, bir ihtisas olarak kabul etmedik. Şehir işini eski ihtisap ağa lığı mevkiinden ayırmadık. Bunun için hesap ve hendese ilmini de şehirle rimize sokamadık. Halbuki medeniyet dünyasında şehircilik riyaziye ile güzel san'atların müşterek çalışmaları ile kazanılan bir ihtisas olalı hayli zaman geçmiştir.

Yeni Alman şehirleri bu yeni şehircilik ilminin eserleridir. Yaşayış şartları gittikçe inceleşen milyonlarca insanın kaynaştığı şehirleri kurmak ve hareketini tanzim etmek için bu ilmin gösterdiği kaideleri kabul etmek lâzımdır.

Mesela bu kaidelerin birincisi şudur: Şehir bir istikamete doğru genişlerken oraya herkesten evvel şehircinin eli girer. Kanallarını yapar. Yolları açar. Su, havagazi, elektrik gibi yeraltı tesisatını ikmal eder ve ondan sonra burasını halka açar. «Gelin, ev yapın» der.

Bizde iş bunun aksinedir. Halk geliş güzel evini yapar. Çukurunu kazar, Mahalle meydana çıkar. Ondan sonra mazbatalar hazırlanır, Gaz kum panyasına, Elektrik şirketine, Su direktörlüğüne, Belediyeye baş vurulur. Bunların her biri ayrı ayrı yolları kazar, köstebeğ yuvasına çevirirler, yazın tozdan, kışın çamurdan geçilmez. Neden sonra belediye tahsisat bulursa kaldırım döşer. Ve tabii bu semtte ne istikamet vardır, ne harita, ne plân, ne de zevk!

Onun için şehir ve imar işlerimize mütehasıssa, mimara, şehirciye ihtiyacımız mutlakdır.

Bürhan Cahit

ŞEHİR HABERLERİ

Emlâk Bankasında Dün üç aylıklar yüzünden bir hâdise oldu

Müteahhit, dul ve yetimlerden aylıklarını Emlâk bankasına kırdıranların üç aylıklarının verilmesine dün başlanması mukarrerdi. Fakat dün mal müdürlüklerinden aldıkları fişlerle bankaya müracaat edenlere, paraları verilmemiş, kendilerine ayın altıncı cumartesi günü gelmeleri söylenmiştir.

Bu cevap, bankaya müracaat edenleri müteessir etmiştir. Bankaya maaş almağa gelenler vaziyeti aralarında münakaşa etmişler, nihayet defterdarlığa gelerek Defterdar Kâzım görmüşler ve şikâyetle bulunmuşlardır.

Bu mesele hakkında banka mahafisinde deniliyor ki:

«— Bu defa mal müdürlükleri fazla meşgul olduğu için tahsilâtı yapamadık. Binaenaleyh maaş sahiplerinin ellerine tediyeye gösteren fişler verdik. O vakte kadar tahsilâtı yaparak parayı vereceğiz.»

Meseleyi defterdarlıktan sorduk ve şu cevabı aldık:

— Paranın, bankaya verilmesi geri kalmıştır. Daha istedikleri kadar para verebiliriz. Bizim kanaatimize göre Emlâk bankasında son zamanlarda bazı tebeddülât yapılmıştır. Teahhürün bundan ileri geldiğini zannıyoruz. Maamafih banka bugün (dün) malüllerin üç aylıklarının vermeğe başlamıştır. Diğerlerinin aylıklarının verilmesine de ayın altısında başlanacaktır. Maaşlarını kırdırmamış olanların üç aylıkları da maliye şubelerinden ayın altısında verilecektir.

Müteferrik:

Akademi mezunları fabrikalarda çalışacaklar

Güzel San'atlar Akademisi talebelerinden arzu edenlerin Kütahya çini ve İzmit kâğıt fabrikalarında çalıştırılmaları için İktisat Vekâleti tarafından tetkikler yapılmaktadır.

Ankara sergisinde ikramiye ve madalya kazananlar

Ankara sergisinde ikramiye ve madalya kazananların ikramiye ve madalyaları bugün saat 15 de Ticaret Odasında Vali Muhittin Üstündağ'ın riyasetinde dağıtılacaktır. Her türlü hazırlıklar tamamlanmıştır.

Japonyada siyasi işler sergisi

Tokyo büyük elçimiz, Japon gazetelerinin en büyüğü olan Nişi Nişi gazetesinin bir «siyasi işler sergisi» açarak buna Türkiye'nin de iştirakini temenni ettiğini hükümetimize bildirmiştir. Sergi 1 nisanda açılacak, 20 mayısa kadar devam edecektir. Bu sergiye siyasi eserler, inkilâbımıza dair vesika ve fotoğraflar gönderilecektir.

Balıklı hastahanesine e Ataturk heykeli

Balıklı Rum hastanesinin bahçesine Atatürk'ün bir heykeli rekzedilecektir. Bu işle meşgul olmak üzere bir komite seçilmiştir. Heykelin konacağı yerde büyük ve gayet san'atkârane tezyinatı ihtiva eden bir de havuz yapılacaktır.

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu
Tep-başı
dram kısımın la
3-3-937
akşam saat 20.30 da
ÖMİT

Fransız tiyatrosu
Operet kısmında
gündüz saat 14 de
Doğanfa Selma
akşam saat 20.30 da
DELI DOLU

Her Türk'ün görmesi lâzım gelen

Caddelerde Geçit yerleri

Sabit beyaz boya ile boyanacak

Dün belediye bir müteahhit müracaat ederek caddelerdeki geçit yerlerini beyaz ve sabit boya ile tesbit için teklifte bulunmuştur. Müteahhit bu boyaların bozulmadan bir sene dayanacağını tekeffül etmektedir. Aynı zamanda altı ay geçmeden parasını istemeyecek ve bu suretle garanti verecektir.

Belediye, müteahhidin teklifini kabul etmiştir. Geçit yerlerinin beyaz boya ile boyanmasına bugünden itibaren başlanacaktır. Şimdilik tecrübe mahiyetinde olarak en işlek yerler ve bu arada Karaköydeki geçit yeri boyanacaktır. On günlük bir tecrübeden sonra tesbit edilen bütün geçit yerlerinin boyanmasına başlanacaktır.

Bu tecrübeler tamamen müsbet netice verirse, belediye geçit yerlerine asfalt döşetmek kararından vazgeçecektir. Çünkü boya, az masraf ve külfetsiz yapılacaktır.

Poliste:

Bir yankesicilik

Sirkeci'deki nakliyat şirketlerinin birinin sahiplerinden Mehmet dün Osmanlı bankasından aldığı 600 lirayı yankesiciye kaptırmıştır. Zabita bu ağızgöz yankesiciyi aramaktadır.

Bir amele elini makineye kaptırdı

Ayazmakapıda Zıyanın ağaç imalâhanesinde çalışan İbrahim çalıştığı makineye elini kaptırması, yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Ağaç hırsızları

Üsküdar'da Altunî zade mahallesinde oturan Mevlud ve arkadaşı Süleyman Karacaahmet mezarlığından kestikleri iki servi ağacını götürürlerken yakalanmışlardır.

Bir tabanca kazası

Vezirhan caddesinde 17 numaralı dükkânda kömürcülük eden Mehmet komşusu silâhçı Suphinin dükkânına gitmiş, Suphi dışarı çıktığı bir sırada çarçkânda bulunan bir tabancayı almış, karıştıran tabanca birdenbire patlamış, Mehmet yaralanmış, ve hastaneye kaldırılmıştır.

Bir genç yaralandı

Bakırköyünde Fikret ve arkadaşları Orhan ile Sabit arasında çıkan bir kavgada atılan bir kurşunla Fikret başından yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır. Tabancanın kimin tarafından atıldığı tahkik edilmektedir.

Deniz işleri:

Karadeniz e çıkarılan gemi sahipsiz değilmiş

İlkinciteşrin ayı içinde Ereğli önünde batan Yunan bandıralı Erinola vapurunun bedelini sigorta şirketi sahiplerine vermiş, ankazını da Osman kaptan adına birine 600 İngiliz lirası mukabilinde satmıştı. Osman kaptan geminin ankazını battığı yerden çıkararak İstanbul'a getirmiştir. Osman kaptanın denizde sahipsiz bir gemi bularak çıkardığı ve İstanbul'a getirdiği doğru değildir.

Yeri Maller Sergisi

Sanayi Birliği reis vekili ve umumi kâatibi Halit dün İktisat Vekâleti teftiş heyeti reisi Hüsnü Yamanı ziyaret ederek önümüzdeki yaz mevsiminde açılacak yerli mallar sergisi etrafında iza hat vermiştir. Bu seferki serginin her senekinden daha mükemmel yapılması için sanayi birliği şimdiden hazırlık lara başlamış bulunuyor.

Sırt hamallığı

Kamyon ve araba işliyen her yerde hamallık yasak ediliyor

Sırt hamallığının kaldırılarak yerine konacak şekli tesbit ile meşgul olan komisyon, tetkiklerini bitirmiş; raporunu hazırlamağa başlamıştır. Bu rapora göre şehrin kamyon ve araba giren her sokağında hamal çalışmıyacaktır. Kamyon ve araba giremeyen sokaklara gelince: Sokak başlarına kadar araba ve kamyonlar gelecek, buradan evlere kadar eşyanın muvakkat bir zaman için hamallar vasıtasıyla taşınmasına müsaade verilecektir. Nakil vasıtaları çıkarmayan dik kısımlarda da aynı surette eşya taşınmasına müsaade edilecektir.

Üniversitede:

Üniversite dolandırılmış değildir

İki Polonyalının üniversiteyi dolandırıldığından bahsedilmişti. Rektör Cemil Bilsel bu hususta şu izahatı vermiştir:

— Bundan 3 sene evvel muhtelif fabrikalarla muhabere ederek en ucuz fiatla alât ve edevat mübayaaya etmek için Vekâletçe bu işe memur edilen Doktor Zıyanın emrinde daktilo olarak çalışan Şönfeld'in bazı fabrikalara kendisini komisyoncu diye tanıtarak iş aradığı Rektörlüğe anlaşılmış ve üniversiteye hizmetine nihayet verilmişti. Bakanlık da bu işden haberdar edilmiş Vekâletçe tahkikat yaptırılarak bu işde cürüm mahiyeti görülmüş ve suçlu mahkemeye verilmiştir. Hâdis bundan ibarettir. Yoksa üniversite dolandırılmış değildir.»

Esas teşkilât dersleri

Cenevrede Hatay teşkilâtı esasiyelerini hazırlamak üzere memleketimizden tayin olunan encümene müşavir tayin edilen Hukuk Fakültesi esas teşkilât hukuku profesörü Ali Fuat Cenevreye hareket etmiştir.

Profesörün ders saatleri bu hafta diğer profesörler arasında taksim edilmiştir. Önümüzdeki haftadan itibaren esas teşkilât derslerinde hususî bir program yapılarak başka bir profesör vekâlet edecektir.

Bir Profesör istifa etti

Tıp Fakültesi teşrih profesörü Hamza Vahid istifa etmiş ve istifası Vekâletçe kabul olunmuştur.

Bugünden itibaren

ALKAZAR

sineması

Meşhur komik

EDDIE CANTOR'un

İstanbulda ilk defa olarak

gösterilecek en son ve en yeni

İngilizce sözlü ve şarkılı

ZAFER GÜNÜ

İki saat devamlı kahkaha..

Eğlence ve neşe filmi.

Ayrıca zengin ilâve.

MARLENE DIETRICH

Dünkü kasırga

Birdenbire patlayan şiddetli fırtına limanı altüst etti, motörler demirlerini taradılar, bir mavuna mendireğe çarparak parçalandı

Dün saat 16,45 de şehrimizde ansızın kasırga çıkmıştır. Lodos rüzgârının âni olarak şiddetlenmesinden ibaret olan kasırganın sür'ati saniyede 18 metreye çıkmıştır.

Pek az devam eden kasırga limanı allak, bullak etmiş, kasırganın çıkacağı evvelden malûm olmadığından denizci ler tedbir alamamışlar, büyük tehlike ler atlattılar.

Limanda demirli bulunan küçük motörler demirlerini taramış, liman idare

sine ait mavnalar Haydarpaşa önünden geçerken kasırganın şiddeti ile seyrini kaybetmiş ve bunlardan biri mendireğe binerek taşlar arasında parçalanmış ve batmıştır. Mürettebatı derhal denize atılmış ve diğer mavnacıların yardımı ile kurtarılmışlardır.

Ahırkapı önünde demirli bulunan bir mavna demirini tarayarak karaya bindirmiş ve batmıştır. Kasırga bir az sonra hafiflemiştir. Lodos rüzgârı devam etmektedir.

Küçük Haberler

Balıkçılar kapları temiz olacak

Seyyar balık satıcılarının, balık satıkları kapların içlerini çinko ile kaplatarak temiz tutmadıkları görülmüştür. Belediye makamı, temizliğe riayet etmeyen balık satıcılarının cezalandırılmasını belediye şubelerine bildirmiştir.

Çocuk Esirgeme Kurumu toplantısı

Bugün Çocuk Esirgeme Kurumu merkezi hey'eti saat 17 de Merkez Binasında aylık toplantısını yapacaktır.

Liman Umum Müdürü Ankara'ya gitti

Liman Umum Müdürü Raufi Manyaslı 1936 bilançosu için Vekâletle temas yapmak üzere dün akşam Ankara'ya gitmiştir.

Şehir işleri:

Tünel hanı

Tünel şirketi, mukavelesi mucibince tünelin Karaköydeki medhalinde bir Tünel hanı inşa etmek mecburiyetindedir; fakat şirket ihtiyarlar rağmen şimdiye kadar bu hanı yaptırmamıştır.

Şirkete son bir tebliğat daha yapılmıştır. Eğer şirket hanı yaptırmazsa, hükümet belediye ile anlaşarak bu hanı şirket hesabına yaptırılacaktır. Bilâhare parası, şirketten mahsup edilecektir.

Caddeler tamir ettirilecek

Belediye, caddeler üzerinde bozuk yolları tesbit ettirmektedir. Bunun tramvay güzergâhında olan ve kumpanyaya yapılması lâzimgelen kırılmaları tramvay şirketine bildirilmiştir.

Beyoğlunda kamyon ve arabalar için yeni yol

Çok işlek olan Beyoğlu İstiklâl caddesinde seyrüseferin muntazam bit halde yapılmasını temin için belediye yeni bir karar vermiştir. İstiklâl caddesinden yalnız müesseseler ve şirketlere ait malzeme taşıyan kamyonlar geçebilecektir. Diğer eşya nakleden kamyon ve arabalar Tepebaşı arkasından ve Tarlabaşı caddesinden geçeceklerdir.

TAKVİM

MART

Rumî sena 1353	3	Arabî sena 1355
ŞUBAT 18	Resmî sena 1937	KASIM 116

ÇARŞAMBA

SABAH	Zilhicce	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
12 30	19	10 50
6 32		4 52

Ö 10	İkinci	Akşam	Yaşlı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 6 23	9 54	12 —	1 10
Z. 12 26	15 35	8 02	19 33

Sinemannın en parlak iki yıldızı

MARLENE DIETRICH VE GARY COOPER

Nefis bir aşk ve güzellik şaheseri olan

SEVİŞMEK ARZUSU

Fransızca sözlü Paramount filmi, prodüksiyon

ERNST LUBITSCH

Yarın akşam **MELEK** sinemasında

numaralı biletler satılmaktadır. Telefon 40868

TÜRK İNKILÂBINDA TERAKKİ HAMLELERİ

Türkçe sözlü büyük Millî filmi

Türk sinemasında

siz de görünüz

MEMLEKET HABERLERİ

İzmirde veremliler için bir hastane isteniyor

Verem mücadele cemiyetinin kongresinde mühim noktalara temas edildi ve verem mücadelesi şartlarının genişletilmesi lâzım geldiği ileri sürüldü

İzmir (Hususi) — Veremle mücadele cemiyetinin yıllık kongresinde cemiyeti kemirmek için çalışma sahasını genişleten müthiş âfetin tahribatı sefle müşahede edilmiştir. Cemiyetin idare heyeti, geçen bir yıl içinde nas' çalışıldığını izah eden raporunda verem tehlikesine işaret etmiş, mücadele şartlarının behemehal genişletilmesi lüzumunu ileri sürmüştür. Raporda Türkiye'de bir «verem mücadele cemiyeti» kurulması, veremle mücadele cemiyetleri varidatlarının, Kızılay kurumunda olduğu gibi artırılması istenmiştir.

Kongre heyeti umumiyesine izah veren reis Dr. Mithat Oral, İzmir müfettişinin iki yüz aza bile temin edemediğini tebarüz ettirmiş; bu yüzden verem hastanesi kurulamadığını söylemiştir.

Veremin artan tahribatı karşısında

İzmir

mutlaka bir verem hastanesi tesisi lüzumu ileri sürülmüş; bu teşebbüse vilâyetin geniş miyasta yardım etmesi istenmiştir.

Kongrece yeni idare heyetine Dr.

Mithat Oral, avukat Süleyman Faik, Dr. Bn. Süada, Cevriye İsmail, Kemal Ferzan, Bankodi Roma direktörü Muzaffer ve Dr. Hüseyin Salol seçilmişlerdir.

Somada bir kavga

Bir kişi öldü, altı kişi yaralandı

Soma, (Hususi) — Tekeli ışıklar köyünde bir kişinin ölümü ve altı kişinin de yaralanması neticelenen bir köy kavgası olmuştur. Tekeli ışıklar köyü muhtarı İbrahim oğlu Osman zimmeti ne para geçirdiğinden Kaymakamlığa vazifesine nihayet verilmiş, aynı köyden Süleyman isminde birisi muhtarlığa seçilmiştir.

Bir gün bir kadın meselesinden köy iki tarafa ayrılmış ve bu intihapta da kadın tarafı kazanmıştır. Bunun üzerine münakaşa başlamış, fakat onu almamıştır. Ve araları bulunan bu köylüler hep beraber yakınlarındaki Deniz köyünde yapılmakta olan düğüne gitmeğe karar vermişlerdir. Fakat bir ikinci münaza daha başlamış, bayrağı hangi tarafın götürmesi icap ettiği etrafındaki bu münakaşa da bayrağın götürülmesi kararile bertaraf edilmiştir. Fakat köyden Kadir oğlu Osman bayrağı elinden bırakmamış, evvelce verilen karar üzerine elinden bayrak alınarak bayrak götürmeğe karar verildiği söylenmiştir. Osman buna kızarak sabık muhtar tarafı olan Çolak Mehmet namındaki şahsı bıçaklamağa başlamıştır. Bu defa Mehmet feryada başlamış, ne duruyorsunuz, yürüyün diyerek taraftarlarını çağırmıştır. Kendi taraftarından İbrahim ve Ali namındaki şahıslar bıçaklarla Mustafa ve Ahmet isimdekiler de sopalarla Osman'a hücum etmişler. Osman kaçmağa başlamış ve kayın pederi Mehmedin evine iltica etmek üzere iken önüne geçen Mehmet Çavuş, Ali İbrahim ve

Lüleburgazda bıçkı yurdu

Lüleburgaz (Hususi) — Halkevinin yardımı ile açılan bıçkı ve diğir yurduna kaydolanların adedi artmaktadır. Kızlarımız yurda çok rağbet göstermektedir. Yurdun mesaisinden muvaffakiyetli neticeler alınmaktadır.

Kaza ile patlayan bir tüfek iki kişiyi yaraladı

Soma, (Hususi) — Hamidiye mahallesinde sekiz yaşında Ali ve evlerinde misafir bulunan 9 yaşında Halil çarşıdan tedarik ettikleri kâğıt eczalarla oynamaya başlamışlar. Bu sırada duvarda dayalı bulunan dolma bir çifte tüfeği gözlerine ilişmiş, tüfeği almışlar, kâğıt ecza koyarak tabancayı patlatmaya çalışmışlardır. Bu sırada köylerine gitmekte olan Turgutalp Hüseyin oğlu Mehmet ve Mehmet oğlu Selim namındaki adamlar çocukların bulunduğu pencerenin önünden geçerlerken silâh ateş almış, Mehmet kafasından, Selim kolundan ağır surette yaralanmışlardır. Yaralılar kazamızda doktor bulunmadığından Manisa Memleket hastahanesine kaldırılmış, suçlu çocuklar da Adliye verilmişlerdir.

Bursa - Yalova yolunda bir otomobil devriidi

Bursa (Hususi) — Şoför Tahsinin idaresindeki otomobil Yalovadan Buraya gelirken Demirtaş karakolu yanında 17 metre derinliğindeki bir dereye yuvarlanmıştır. Eseri tesadüf olarak şoför ve otomobil içinde bulunan üç yolcu hafif yara alarak bu kazayı savuşturmuştur. Otomobil parçalanmış, yaralılar hastaneye kaldırılmıştır.

Üç hırsız kadın

Bursa (Hususi) — Bir köşk beçişinin odasından hırsızlık yapmak isteyen Fatma, Gülbaheç, Kezban adında üç kadın polisler tarafından yakalanmıştır. Üzerlerinde yapılan araştırmada hırsızlıkta kullanılan bazı alat ve edevat çıkmıştır.

İki metre kar altında kalan bir şehir: Hakâri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hakâri 26 Sonkânun — Şark vilâyetlerinde kışın başlaması ve karın düşmesi; ekseriya ikinci teğrinin 23 ve 24 üncü günlerine tesadüf eder.

Yaşlı bir çok kimseler; gördükleri tecrübelerine göre bu iki günü, daima kış başlangıcı sayarlar.

Hakikaten bu sene de; ikinci teğrinin 23 üncü günü havalar birdenbire soğumuş, fırtınalar başlamış ve ertesi günü de müthiş surette kar yağmıştır. Dağlara 5 metre ve şehre de bir metreden fazla kar düşmüştür. Yollar kâmilan kapanmıştır.

Bugün de şehirde müthiş kar yağmaktadır. 3 gündenberidir devam eden bu yağış yüzünden yollar tamamen kapanmıştır. Postalar yolda kalmıştır. Hararet derecesi geceleri tahesssîr «30» za kadar düşmektedir.

Yakacak fiatları yükselmiştir. Bir kilo odun nakliyesile beraber iki buçuk ve üç kuruşa verilmektedir. Kışın böyle devamı karşısında hayvanların da telef olmasından korkulmaktadır.

Bütün telgraf telleri kopmuş, etrafı muhabere tamamen kesilmiştir. Van postası «Kabân» denilen uçurumlu yollardan geçerken «Zap» suyuna yuvarlanmıştır.

Yüksek ovada sırta getirilmekte olan posta da; çığ altında kalmıştır.

Bu postaların araştırılmasına başlanmıştır. Bu araştırmalarda yalnız «Yüksekova» postasının mektup çuvalı bulunmuş, fakat getiricinin cesedine tesadüf edilememiştir. «Gafur» isminde olan bu zavallı adamın; cesedinin ancak karların erimeğe başladığı sıralarda, mayıs içinde çıkarılabileceği ümit edilmektedir.

Geçen sene de Beytüşşebabda arka ile götürülen bir posta, böyle bir akibete uğramıştı. Şubat ayında, Hakâri postasını sırtlarında götürürken sürücü Ali ile Şakir; «Suvara Halil» denilen mevkide, gene böyle bir çığ ile karşılaşılmışlar ve altında kalarak ölmüşlerdir. Cesetleri ancak haziranda kar altından çıkarılabilmişlerdir.

Kış mevsiminde bu havalide bu kabîl facialara daima ve sık sık tesadüf edilir. Bu sebepten sarp ve çok dağlık olan ilimiz dahilinde posta münakalâtı bu mevsimde ekseriyetle sırta taşınmak suretile yapılmaktadır. Bu yüzden postaların gelişi ve gidişi uzamaktadır. Hattâ yolda fırtınaya tutulup ölen postacılar olduğu gibi, günlerce de mağaralara ve köylere sığınarak havanın açılmasını bekleyen yolculara da tesadüf edilir. Bugünkü günde İstanbuldan buraya gönderilen bir mektup, eğer bulunduğu posta yolda bir fırtınaya tutulmazsa ancak 30-35 gün de buraya ulaşmaktadır.

Memleketin yaşlı adamları, doğuşlarındanberi bu seneki gibi bir kış görmediklerini söylemektedirler.

Şehirde kar 2 metreyi bulmak üzere.. Dağlarda da 15 metreyi geçtiğini söylüyorlar. Şehre 6 saat mesafede bulunan «Livin» nahiyesinden ancak beş günde hem de yaya olarak gelen bir kaç yolcu; dağlarda gördükleri karın irtifanı hayretle anlatıyorlar. Tıpların bazı yerlere yığıldıkları karların irtifanı, iki minare boyu göstermektedir. Mustafadan Mehmet Çavuş öldürülmüş ve bu sırada köylü birbirine girerek altı kişi yaralanmıştır.

yollar. Yollarda kalan postalardan ve buluşma devriyelerinden bir türlü haber alınmıyor. Endişeler artmıştır. Her an bir ölüm haberiyle karşılaşmaktan korkuluyor.

Son fırtınaların biraz dinmesi üzerine yoluna devam eden Van postası çok büyük bir müşkülâta Kabanları aşabilmiş ve donmak üzere bulunan ve üç gündenberidir aç bir halde bulunan vazifeden dönen üç kişiyi de kurtarmıştır. Şehre yarım saat mesafede yollarını şaşırarak on kişilik kafile nihayet silâh atmak ve bağırarak yardıma yardım istemiş ve sesleri şehirden duyularak imdada gidilmiş ve kurtarılmışlardır.

Yüksekova buluşma devriyesi çığ altında kaldı

Yüksekovadan Hakâriye gelmekte olan dört kişilik bir buluşma devriyesi; yolda çığ altında kalmıştır. Çığın dışında kalan iki arkadaş; bu feci vaziyeti görünce hemen kar altında kalan arkadaşlarını kurtarmak için çalışmaya ve bir taraftan da silâh atmağa başlamışlardır.

Silâh sesleri etraftan duyulmuş ve yakın köylerden imdada gelinmiştir. Köylülerin de yardıma kar altında kalan jandarmalar kurtarılmıştır.

Köye kadar sırta getirilen bu erlerde donma alâmetleri görülmeğe başlanmıştır.

Bunun üzerine kazaya dönmek mecburiyetinde kalan jandarmalara, amelîyat yapılmış ve bu suretle hayatları kurtarılmıştır.

Çığ altında kalan postayı aramağa giden jandarmalar, yolda müthiş bir tiptiye tutulmuşlar ve yollarını kaybetmişlerdir. Bir müddet sonra havanın açılması üzerine yollarına devam etmişler ve yeni düşen bir çığ üzerinden aşmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Tam bu esnada ayağı kayan jandarma İzmirli Hüseyin; silâhile birlikte yuvarlanmış ve Zap suyuna düşmüştür. Suların azgın akışı önünde 200 metre kadar sürüklenen Hüseyin; yüzmesi sayesinde nehrin ortasındaki bir kayaya kadar kendisini atabilmiş ve uzun bir uğraşmadan sonra kayanın üstüne çıkmağa muvaffak olmuştur.

Arkadaşlarının bu suretle bir meviti muhakkaktan kurtulduğunu gören jandarmalar; bu neticeye sevinmişler, bir kısmı vak'a mahallinde kalarak Hüseyine cesaret vermişler ve diğerleri de kurtarılması için vesait getirmek için şehre dönmüşlerdir.

Hüseyin; imdat getirmeğe giden arkadaşları gelinceye kadar 3-4 saat, Zapın ortasında ve kayanın üstünde kalmıştır.

Nihayet imdat kafilesi yetmiş ve ipler atılarak Hüseyin kurtarılmıştır. Orada çamaşır ve elbiseleri değiştirilen Hüseyin; bir sedye ile şehre getirilmiştir. Zap suyuna düşüp te; ölmekten kurtulan bu erin akıbeti; şehirde hem zevce, hem de hayretle karşılanmıştır.

Gazeteleri

Okurken

HABER — Emlâk Bankası üç aylık maaşları neden geciktiriyor?

— Üç aylık maaş sahipleri çok zengin insanlardır. Paraya pek ihtiyaçları yoktur da ondan!

KURUN — Yalnız insanların mı canı tatlıdır?

— İnsanların canı tatlı olsaydı cad delerde insan görülmezdi.

AÇIKSÖZ — Parklardan bütün vatandaşlar istifade etmelidirler.

— Aman dostum! Etme, eyleme. Şu şehirdeki bir tek parkla ufaak yavrusu bütün vatandaşları içlerine alabilirler mi?

TAN — Sağlık öğütleri: Meşe ağacı.

— Sağlık için meşe odunu mu yemek lâzımdır?

CUMHURİYET — Genç romancılarımız ve eserleri.

— Geçmiş olsun. Herhalde bunları bulmak için çok gezmiş, çok yorulmuşlardır.

PAZAROLA HASAN BEY DİYORKİ:

— Sizin «Son Posta»daki fennî bahislerde okudum, Hasan Bey..

... Viyanalı bir doktor, vaktin nakit olduğu bir zamanda..

... Uyku lüzumsuzluğundan bahsederek, uyku olmasaydı, medeniyet bir misli daha inkişaf ederdi demiş.

Hasan Bey — İnkişafın bugünkü seyri insanların yarısını işsiz bırakıyor. Bana kalsa uyku saatlerini fazlaştıran çareler aramalı!

Fenni bahisler:

Soğuk algınlığına karşı serom bulundu!

Amerikalı bir doktor uyku ihtiyacını ortadan kaldıran haplar yaptığını iddia ederek "Artık ayda 24 saat uykü kâfi gelecektir," diyor

Zelzeleler hakkında malumatını en ileri götüren millet Japonlardır. Japonyadaki bütün rasathaneler mesailerini, zelzeleler üzerinde teksif etmişlerdir. Japonya, dünyada zelzelesi en bol olan bir mntakadır. Zelzeleleri tetkik etmekte en ileri giden âlimlerden biri diye tanınan profesör Suyekiro diyor ki:

Zelzeleler şimdiye kadar muhtelif şekillerde izah ediliyordu. Bunların hiç biri doğru değildir. Size bir hakikat hem de ilmi bir hakikat söylemekliğimi isterseniz, diyeceğim şudur: Biz daha zelzeleler bahsinde çok geriyiz.

Evet top ve barut infilâk ediyor. Toplar patlarken bir tetik çekilir, barut tutuşturulur. Fakat zelzelelerin topların tetiğini kim çeker, barutu nu kim ateşler, bunu kimse bilmez. Bununla beraber, volkan indifaatle, yer sarsıntılar arasındaki münasebetlerin mevcut olduğunu biliyoruz, barometrelerdeki anî düşüş ve çıkışlarla sıcak ve sıkıntılı havalar zelzele âlmetleridir.

Japon rasat istasyonları elli beş senedenberi en ufak sarsıntıyı bile kayıt ve Japonyada senede vasatı olarak 4000 zelzele vukua geldiğini tesbit etmişlerdir.

Bundan başka Japonyada en ziyade sarsılan mntakalar da tesbit edilmiştir. Bunların miktarı altıdır. Ve son 340 yılı zarfında binlerce insanın hayatına malolan bu sarsıntılar ekserisi bu yuvalardan çıkmıştır.

Tavuk seromu

Doktorlar uzun yıllardanberi düşü-

nüyorlar...
— Ah diyorlardı, şu nezlenin, gripin, velhasıl soğukalgınlığının önüne geçecek bir aşu, bir serom bulsak, bereriyeti bir çok hastalıklardan kurtarmağa muvaffak olacağız.

Ve bu uğurda gece gündüz çalışıyorlardı.

Arada sırada, bazı seromların keşfedildiği hakkında ortaya şayialar çıkıyordu. Fakat bu şayiaların kısa zaman sonra da teyyüt etmediği görülmüştü.

Nihayet grip ve nezlele karşı bir çare bulmak şerefini Avustralyalı bir doktor kazanmıştır.

Bu doktor tuhaf bir usul sayesinde seromu elde etmeğe muvaffak olmuştur.

Bu usulün kâşifi doktor F. M. Burnet'in takip ettiği yol basittir.

Doktor Burnet bir kuluçka makinesine yüzlerce yumurta koyuyor. Ve tam civcivlerin çıkacağına yakın, yumurtaların bir tarafını azıcık kırıyor, ve içine grip basilleri dolduruyor, deliği de balmumu ile siviıyor.

Bir iki gün sonra çıkan civcivlerde grip ârâzı görülüyor. Bunlar tedavi ediliyor, tabii büyüüp yumurtuyorlar ve civcivlerine aynı usul tekrar ediliyor.

Doktor Burnet büyük bir sabırla bu amelîyeyi tam 76 kere tatbik ediyor, ve yetmiş altıncı nesilden gelen grip-tili tavuklar, hastalığa karşı tamamiyle muafiyet kazanıyorlar, ve kendilerine, ne kadar kuvvetli grip basilleri verir-

(Devamı 9 uncu sayfada)

Hâdiseler Karşısında

Azrailin son sözü

Hasta, döşeginde yatıyordu. Günlük gazeteleri getirdiler: Hasta sordu:

— Ne havadis var ?

Hastanın baş ucunda oturanlardan biri gazetelere göz gezdirdi:

— İstanbulun yolları iki sene sonra asfalt olacaktı.

— Güzel bir şey! Acaba ben görebilecek miyim?

Hasta içini çekti. Bu anda Azrail ayak ucunda göründü. Hasta doğruldu:

— Sen mi geldin, canımı mı alacaksın?

— Evet o niyetle geldim.

— Azrail! bana acı. Görmek istediğim bir şey var.. Onu görünceye kadar olsun yaşayayım!

— Görmek istediğin şey nedir?

— İstanbul sokakları asfalt olacaktı. Görebilmem için iki sene daha yaşamam lâzım. Ne olur iki sene daha canımı alma!

— Pekâlâ iki sene beklerim.

Azrail kayboldu. Hasta iyileşti. Döşeginden kalktı. İki sene geçti. İyileşmiş olan hasta yeniden hastalandı. Azrail yeniden ayak ucunda göründü. Hasta doğruldu.

— Sen mi geldin? Canımı mı alacaksın?

— Evet! o niyetle geldim.

— Azrail bana acı! Görmek istediğim bir şey var. Hani iki sene evvel sende rica etmişim ya, şu İstanbulun sokakları asfalt olacaktı; olsun göreyim; on dan sonra canımı al!

— Evet hatırlıyorum.

— Henüz asfalt olmadı. Asfalt olduğunu görebilmem için biraz daha yaşamam lâzım.

— Pekâlâ! Biraz daha beklerim!

Azrail yeniden kayboldu. Hasta yeniden iyileşti. Seneler geçti. İyileşen hasta, her hastalanışında Azraili ayak ucunda görüyordu. Ve hep aynı sözü söylüyor. Bir müddet daha yaşamak müsaadesini istiyordu.

Seneler geçiyor. Adam yaşlanıyordu. Yaşı Zaro Ağanın yaşını geçmişti. Ve daha da yaşlanacaktı. Günün birinde bir kere daha hastalanınca Azrail gene ayak ucunda göründü. Hasta gene aynı sözü tekrarlardı. Bu sefer Azrail:

— İmkân yok, dedi. Artık canımı alacağım.

— Neye ?

— İnsanların ebediyen yaşamalarına müsaade edilmez!

İMSET

Kadın Köşesi

Kadife elbise

Kadifeden «öğleden sonra» elbisesi. Etek kısmı düzdür. Kollar dar. Külot yakasının kenarına beyaz saten geçirilmiştir. Belindeki kemerle çiçekleri de satendendir. Arkası tamamiyle düzdür. Yaka arkada sivri bir şekilde biraz açiktir.

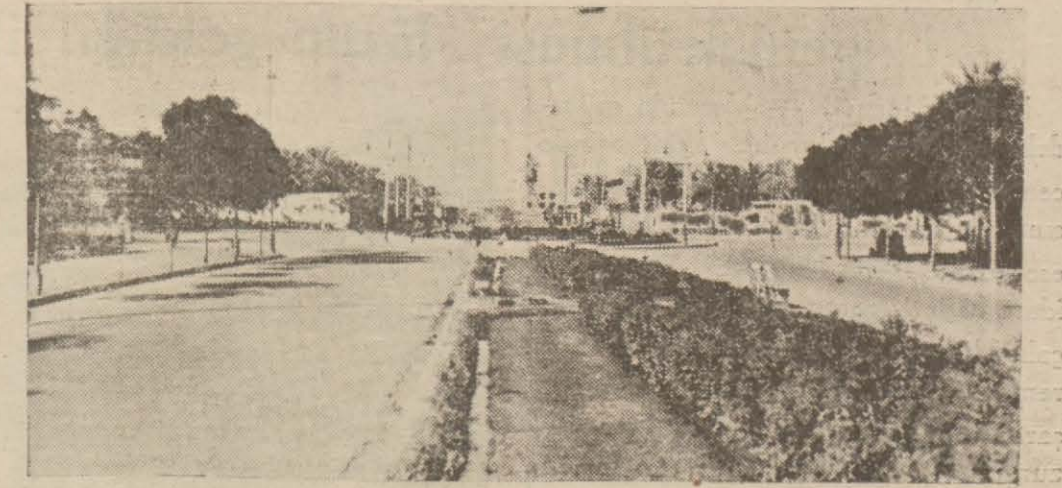
İstanbuldan Tahrana

Bağdatta bir gün

Konuşmaları kavgaya benzeyen insanlar - Çöl ortasında sıcak ve soğuk suyu bulunan otel odaları - İngilizlere göre sabah kahve altısının manası nedir? - Kömürün yemiş gibi satıldığı memleket - Bağdatlının ayakkabı boyasına merakı

Yazan: İbrahim Hoyl

— 3 —

Bağdattan bir manzara

Yukarıda da anlattığım gibi, Musulun on senedenberi görmediği, şiddetli yağmur dolayısıyla Musul - Kerkük yolile Haikine gelememiş, uzun bir lâmelif çizerek, otomobillerle beş saatte Beici istasyonuna varmış, oradan da gene evvelce tarifini yaptığım trene binerek, sabahleyin Bağdada ulaşmıştı. Bundan ötesi bir destandır.

Yıkayıp, paklandıktan sonra başımı tren penceresinden çıkaracak oldum. Aman Allahım, ben diyeyim on, siz deyiniz yüz ârâkiyeli, poturlu, entarili, kavun dilimini andırır şapkahlı, fötrü, kasketli bir sürü insan, sanki Babil kulesinde imişim gibi, başıra rak, çağırarak birbirleriyle itişerek, ellerindeki kâğıtları, kartları göstererek yüzime hücum ettiler. Birbirlerine yan yan bakışlarından, yekdiğerine gözlerini devrişlerinden anladım ki ne redevyse kavgaya tutuşacaklar...

Meğerse bunlar otel tellâlları imiş. Her birisi avı kendisi yakalıyarak, öz «İnn» (*) e götürmek gayretile ve tabii?.. hallerile konuşuyorlarmış. Ortada, kavga, filân yokmuş. Bunu anladım ama, pek geç anladım.. Bana temizdir, ucuzdur ve kazıkçı değildir.. diyerek meşhur Maude Bridge'in ağızındaki bir oteli sağhk vermişlerdi. Diğere rarkadaşlar, kapan tellâlün elinde kalarak otomobillere doğru koşurlurken, yol arkadaşımınla ben, bu otelin ismini söyledik. Üç fellâh birden üzerimize çullandılar.. Ben, ben, ben.. dediler. Kaldık mı ortada?.. Hangisine inanalım?.. İşi bir türlü halledemedik ve nihayet başka bir otelik otomobile ne atıldık. Yanlış okumuyorsunuz.. Evet.. çuval gibi; çocukların azat buzat oyununu oynar gibi, arabaya atıldık.. Gözü trahomlu fellâh hamala da mırın kırın emesine rağmen 10 flis verdik, ki bizim paramızla 6 kuruş eder. Burada Türk lirası pek ucuza gidiyor. Bir Türk lirasını yüz otuz flise bozuyorlar, ki aşağı yukarı her lirada yirmi kuruş kadar bir kayboluyor demektir.

Bağdadın belli başlı otelleri, Klâriç oteli, Tigrés oteli ve Sityandır. Burada odalar, sabah kahvaltısı, öğle, akşam yemeği, yatmak dahil olmak üzere, bir banyolu oda altı yüzden yedi yüz elli flise kadardır. Ki bizim paramızla üç buçuk, dört buçuk lira arasındadır. Bittabi daha pahalı, lüks odalar da yok değil.. Her otelde yemekler aşağı yukarı aynı tertip üzerindedir. Her yerde olduğu gibi, burada da İngilizlerin ruhu sinmiştir. Temizliğini arıyan İngiliz, her otelde gürül gürül akan, sıcak ve soğuk suyle banyosunu koydurmuştur. Çölün ortasında bile aynı konforu bulacağımıza inanınız. Ben bir şey daha keşfettim. İngilizler boğazlarına da düşkün.. Biz sabah kahvaltılarında çay eklemek, nihayet biraz zeytin, peynir, bilemediniz reçel ve tereyağı ile iktifa ederiz. Halbuki onlar öyle mi?.. Sabah kahvaltılarında mükellef bir öğle yemeği desem caiz.. Evvelâ, merasim mahsusasıle, yumurtalı domuz sucuğu ve

(*) İngilizcede handır, otel manası da gelir.

yahut pastayı midenize indireceksiniz. Reçel ve tereyağı ile sütlü kahvenizi veya çayınızı içeceksiniz.. Daha istihanız var mı?.. Biraz da keyk alabilirsiniz.. Canım bunları bastırcağk, bir muz, bir elma, bir portakal icap etmez mi?.. Nasıl hakkım var mı?.. İşte bu otellerde yemek meselesi bu şekildedir.

Soğuk nedir bilmiyen Bağdat ahali, birdenbire eni konu soğukla karşılaşınca ne yapacağını şaşırmış. Esasen Bağdat evlerinde «sofa deliği» gibi bir nesneye ve soba denilen «istmak» âletine rastlayamazsınız. Yalnız pek yüksek yerlerde gene İngilizlerin o tipik «şöminesi» vardır. Bu da nihayet İngiliz «Home» ni hatırlatan bir köşeden başka bir şey değildir. Onun için, burada var kuvveti elektrik sobalarına vermişler. Hani şu bildiğiniz, - hiç bir işe yaramıyan - yelpaze gibi, ortasında fırıdölâyi teller bulunan, fişi prize sokulunca, o tellerin kızzımasıle güya ısınan sobalar.. Yemekte bu ısıtma âletini ayağınızın dibine getiriyorlar, yerine göre sağ ve yahut sol bacağınız ısırmıken, omuzlarınız bacaklarınızdan biri çivi kesiyor.. Bu sofa için de, otelciler mukannen olarak günde yüz flis (80 kuruş) alıyorlar.. Hele bir şey daha söyleyeyim de şaşınız.. Kömür burada nadirattan.. Yemiş gibi, Kese kâğıdına koyup ta satıyorlar. Ve kilosuz aşığı yukarı 12-14 kuruşa geliyor. Peki, ahali ne mi yapıyor.. Çalı çırpı..

Yeni yapılan, asfalt caddenin iki tarafını kaplayan dükkânlar âdeta karma karışık rafları andırıyor. Gayet mükellef ve lüks bir mağazanın yanında, sefil manzaralı bir kebabçı dükkânına, onun bitişiğinde de eşigi en aşağı altmış santim yüksekliğinde bir eczane rastlarsınız. Her iki adımda bir, tütüncü ve fotoğrafçı var. Caddeden akan, otomobil, kamyonet, araba, bisiklet ve toz kasırgası ve bütün bunların çıkardığı o gulgule, o gürültü, şehre ilk defa geleni şaşırır.. Bağdatlı gürültüçüdür. En ufak bir arzusunun bile türlü türlü el hareketleri, ve yüksek sesle ifade eder. İstanbula gürültülü şehir, diyenler buraya gelsinler de gürültü görsünler..

Uzun entarili, kavun dilimi külâhlı, ârâkiyeli ve daha ne bileyim, türlü türlü serpuşlu, elbiseler giyen Iraklı ya kışıklı, güzel, lâkin ekserisinin gözleri hastalıklı.. ellerinde tesbih veya baston, ya alafranga gazinoda oturup keyif çatıyor, ve yahut ta, peykeleri sokak kenarına atılmış kahvelerde bağdaş kurarak, acı kahve'lerini bir yudumda içip günün dedikodusunu yapıyorlar. Gözümde bir şey daha ilişti. Bağdatlı burjuva, Bağdatlı münevver, Bağdatlı talebe, Bağdatlı aristo, tokrat ayakkabılarına pek meraklı.. Muhakkak surette ve ayna gibi boyalı olacak.. İfade, birde eğilerek, sevgili sinin yüzünü okşarmış gibi, uzun entarisinin ve yahut ta pantolonunun iç cebinden çıkardığı «hususî mendil» ile ayakbaısının tozlarını alan adamlar pek çok rastladım.

Burada kadın, bir muammadır. (Devamı 9 uncu sayfada)

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucularına Cevaplarım..

Ankarada Bay (M. F.) a:

Madem ki küçük yaşta yetim kaldınız, üvey annenine eline düş-tünüz. Yabancı bir kadının elinde büyümenin bütün acılarını tattınız, vaziyeti daha iyi muhakeme edebilirsiniz.

Hayatın cilvesi çocuklarınızın talihini babalarınınkine benzetmiş, ne yapalm kaderdir, diyeceğim. Fakat duyacakları acıyı hafifletmek mümkündür.

1 — Eğer yaşlıca olsaydınız size evlenmemeyi tavsiye ederdim, fakat gençsiniz. Ömrünüzün sonuna kadar bekâr kalamazsınız, bulduğunuzla veya bir diğerele evleneceksiniz, bu, çaresizdir.

2 — Üvey anneler arasında, çocuk hesabına hakikî anneyi aratmayanlar bulunduğunu bilirim, fakat binde birdir, çocukları bu binde bir talihin size isabet edebileceğini düşünerek yabancı bir kadına teslim etmenizi tavsiye edemem. İyî düşünmüşsünüz, her ne pahasına olursa

olsun şimdilik annelerinin yanında kalmaları müreccaktır. Anne, daima annedir, çocuğuna karşı fenası binde birdir.

3 — Kadın size karşı fena hareket etmiş olabilir. Fakat bu fenalığı çocuklarınıza anlatmaktan çekininiz. Yapacağınız şey zehiri şerbet göstermek, anneleri hakkında çocuklara hürmet hissi telkin etmektir.

4 — Mali vaziyetinizi iyi görüyorum. Yapacağınız şey sene sonunda çocukları bir yatı mektebine vermek, kendi hesabınıza yeni bir hayat kurmaktır.

Çerkesköyünde Bay (A. E.) ye:

Kanun mânidir, kız bu yaşta evlenemez, çaresiz bekliyeceksiniz. Ö-nünüzde epeyce zaman var, aceleye lüzum yok. Şimdiden müracaatta bulunmayınız. Sonra sıkı aile mü-nasebetini idameye imkân kalmıyabilir. Yalnız kıza başka talip çıkıp çıkmadığını yakından takip ediniz. ve Kanunî yaş zamanı gelince, bir dost vasıtasile müracaatta bulununuz

TEYZE

Tarihten Sayfalar:

Oruç Reis düşman elinde!

Barbaros, kardeşi düşmana esir düşünce varını yoğunu satarak bir çok para toplamış, onu kurtarmak üzere Bodruma gitmişti. Şövalyeler 1000 altın istediler. Oruç Reis hürriyeti için bu kadar para verilmesini istemedi ve kendi kendisini kurtardı

Barbaros Hayreddin, meşhur kumandanlarımız arasında kendi hatıralarını yazdırmış olan bir kaç kişiden biridir. Tarihi yapmasını çok iyi bilen, fakat yazmasını ihmal eden eski Türkleri şimdi daha ziyade ecnebi kaynaklardan öğreniyoruz. Hele denizcilik tarihimiz için bu vaziyet daha ziyade vardır.

Barbaros Hayreddin'in denizcilğe başlaması ve Türk tarihine dünyanın en büyük amirallerinden biri olarak geçmesi Oruç Reis'in cesaret ve tecrübeleriyle başlar. Bunun içindir ki Barbaros, (Gazevati Hayreddin Paşa) namı altında kendi harplerini yazarken Oruç Reis'in harplerine ve maceralarına da büyük bir mevki verir. Bu vak'ayı işte oradan alıyoruz.

Dört kardeşin en büyüğü olan İshak, Midillide babadan kaldan evden ayrılmıyordu. Fakat onun küçüğü olan (Oruç) gemiciliğe ve ticarete heves etti. Otuz, kırk ayak uzunluğunda küçük gemi edindi; Mısır ve Suriye sahillerine seferler yaparak mal götürüp getirmeğe başladı.

Bir gün en küçüğü, yani kardeşlerin dördüncüsü olan İlyasla birlikte Trablusşam limanına gitti. O sırada Rados adasında (Senjan) şövalyeleri oturuyorlardı. Kuvvetli bir donanmaları vardı ve Anadolu ile Mısır ve diğer memleketler arasında gidip gelen Türk gemilerini batırıyorlar, yahut esir ediyorlardı.

Oruç Reis Midilliye döneceği sırada Rados şövalyelerinin yirmi yedi çift körekli büyük bir harp gemileri de o taraflarda doluyordu.

Yolda Oruçla karşılaştılar. Oruç Reis düşmanın kendisinden en az on misli büyük olduğunu görmüşü. Göz göre göre yoldaşlarını ölüme sürükliyemedi. Bunun için biricik kurtuluş yolu en yakın Türk kıyılarına sığınmaktı. Bunu yapmağa çalıştı.

Lakin şövalyelerin gemisi hem büyüktü, hem de pek hızlı gidiyordu. Oruç Reis'in gemisine yetişti, rampa etti. Müthiş bir harp oldu. Türkler Oruç Reis'in kumandasında olarak yiğitçe dövüştüler. Bir çok vurulup öldüler.

Bunların arasında Oruç Reis'in en küçük kardeşi İlyas ta vardı. Oruç Reis ise esir edilerek zincire vuruldu.

Oruç Reis küçüktenberi Midilli adasında ve civar adalarda yaşadığı için ana dili gibi rumca biliyordu. Aynı zamanda güçlü, kuvvetli, hoş konuşan, çok bilen bir adamdı. Radosta esirlerin paylaşılması sırasında iki kaptanın hissesine düştü ve ikisinin müsterek malı olarak zincirler içinde çalıştırılmaya başlandı.

Oruç Reis'in başına gelen felâket Midillide duyulunca üçüncü kardeş olan Hızır yani (Barbaros Hayreddin) hemen onu kurtarmann çaresini düşündü. Rados rumlarından olup Midillide oturan birisine:

— Eğer bana bu işte yardım eder ve becerirsen bin akçe veririm.

— Dedi. Rum razı oldu. Epeyce para alarak Bodrum kasabasına gittiler. Bütün mallarını sattığı için oldukça mühim bir parası olan Hızır orada kaldı. Ona yardım edecek olan Rum da Radosa gitti. Oruç Reis işi olmadığı sıralarda ayakları zincirli olarak kale içinde serbest doluyordu. Giden Rum onunla görüştü ve ne yapmak istediğini anlattı. Oruç Reis kardeşinin bu hareketini çok takdir etmişti. Fakat böyle mühim bir para ile gelen kardeşinin onu satın almak istediğini öğrenirse çok para isteyeceklerini düşündü. Bunun için işin gizli tutulmasını söyledi. Aynı zamanda Radosta oturan Rumlardan Santerli oğluna:

— Beni satın al. Vereceğin parayı derhal ve fazlasıyla öderim, dedi.

Bu adam ötedenberi Orucu sever ve ona iyilik yapmağa çalışırdı. Onun dediklerini hemen kabul etti. Oruç Reis'in sahibi olan kaptanların oturdukları yere gitti. O sırada Oruç Reis te onların önünden geçti. Santerli oğlu, kaptana baktı:

— Gel şu gelip geçen Türkü bana sat. Pahasına alayım!

— Sahiden almak istiyor musun?

— Elbet! İstemesem söyler miyim?

— Oruç Reisi çağırdılar. Fakat kaptanlardan birisinin ağzölülüğü tuttu, yahut Oruç Reis'in milyonlar değerinde bir adam olacağını belki sezmişti ki tamam bin tane (kızıl altın) istedi. O kadar, olmazdı, derken esir alış verişinden anlıyan hakemlerle danışarak (250) altın kıymet biçildi. Kaptanın birisi razı olduğu halde diğeri razı olmadı. Hattâ bu paranın yarısını derhal arkadaşına ödiyerek Oruç Reise tamamiye sahip oldu. Kendi evine getirdi. Ayağına bir demir daha vurdu ve kalenin hendeğinde toprak taşımak veya yeri kazmak üzere gönderdi.

Bütün ümitler suya düşmüştü. Zavalı Hızır Reis Bodrumda merak içinde kıvranıyordu.

Bir kaç gün geçti. Bir gün Oruç Reis gardiyanlara, kaptanla görüşmek istediğini söyledi. Onun yanına götürdüler. Kaptan sordu:

— Ne istersin?

— Ya sen benden ne dilersin? Ayağımdaki demir yetmez miydi ki bana bir demir daha vurup hendek kazmağa yollarsın?

— Bunlar bir şey değil. Sana daha çok demir vurup, daha çok işkence yapacağım. Başına geldiği zaman görürsün!

— Bunları yapmakla ne istersin? Onu söyle!

— Sen beni bir şey bilmez mi sanırsın? Bir çok para ile gelen kardeşin Bodrumda yatıp durur. Onun çok para vermesine sen razı olmuyorsun!

— Bunları sana yanlış söylemişler. Bana düşmanlık güdenlerin işidir. Onlara inanma ve bırak ta kendi kendimi satın alayım.

— Ne verirsin?

— Daha ne istersin? Rumelinin ta-

Danyel Daryö, "Son Posta,, ya hayatını anlatıyor

Güzel Fransız yıldızı Paris muhabirimize "Güzel memleketinizi görmeği çok istiyorum. İlk fırsatta ziyaret edeceğim,, dedi

Paris, Mart (Hususi) — Paris tiyatrosu muhitini uzak zamanlardan beri işgal eden meselelerden en mühimmi güzel sinema yıldızı Danielle Darrieux'un tiyatro sahnesinde çıkması keyfiyetidir.

Danielle Darrieux, kocası Henri Decoin tarafından yazılmış olan «Les jeux dangereux» - Tehlikeli oyunlar - piyesini ilk defa Brükselde muvaffakiyetle temsil eyledikten sonra bu piyes, Parisin en büyük tiyatrolarından biri olan Théâtre de la Madeleine'de oynamağa başlanmıştır.

Sevimli san'atkar, sinemada olduğu kadar tiyatrodada muvaffak olmuştur. Tiyatroyu dolduran halk kendisini çığınca alkışlamıştır.

İstirahat zamanından bilistifade güzel san'atkar tarafından kabul olundum.

Parlak muvaffakiyetini tebrikten sonra kendisinden bahseden 18 birinci kânun 1936 tarihli (Son Posta) yı gösterdim. Gazeteyi aldım. Yazının tercüme edilmesini istedi. Arzusunu derhal is'af ettim.

Yıldız filimlerinin Türkiyede kazandığı parlak muvaffakiyetleri anlatım ve memleketimize gelmek arzusunda bulunup bulunmadığını sordum. Cevaben dedi ki:

— Türkiyeyi çok severim. Güzel memleketinizi görmeği çok istiyorum. Fakat pek yakında Holivuda gideceğim ve beş sene kalacağım. Bundan dolayı bu arzumu hemen tahakkuk ettiremediğime çok üzülüyorum. Mafih ilk fırsattan istifade ederek Türkiyeye geleceğimi size vadediyorum.

(Son Posta) namına kendisine bir kaç sual irat eylememe müsaade istedim. Gülerek dedi ki:

— Maalmemnuniye! İlk defa bir Türk gazetecisi ile görüşüyorum. Sizi dinliyorum.

— Kaç yaşındasınız? Lütfen söyle misiniz?

— Ben yaşımı saklamam. 1 mayıs 1917 tarihinde Bordeaux şehrinde doğdum. Siz hesap edin!

— Şimdiye kadar kaç film çevirdiniz ve en beğendiğiniz filimleriniz hangileridir?

— 19 film çevirdim. En beğendiğim filimlerim:

Mayerling ve (Tatlı Belâ) dır.

— Amerikaya gitmeden evvel film çevirecek misiniz?..

— Evet. İki film çevireceğim. Biri Mademoiselle ma m'ère.

— Oruç Reis Antalya tarafına giden gemide zincirli bulunuyordu. Gemi orada bir burun altında demirledi. Gemicilerden bir kısmı sandalla balığa çıktılar ve biraz sonra müthiş bir fırtına çıktı. Gemiden gidenler geriye dönemediler. Dalgalar da gittikçe büyüdü. Gece herkes uyuduğu sırada fırtınanın uğultuları arasında yalnız Oruç Reis uyanık bulunuyor ve ayağındaki zincirlerden birini kesmeğe çalışıyordu. Bir çok uğraştıktan sonra buna muvaffak oldu ve kendisini denize attı. Yüzmesini pek iyi bildiği için koca dalgalara rağmen karaya çıktı ve hemen oracıkta yere kapanarak ana vatanın mukaddes toprağını öptü. Sonra paçavralar çinde ve sırsıklam bir halde en yakın bir Türk köyüne gitti. İlk rastladığı evin kapısını çaldı. Bu bir Türk kadınıydı, onu giydirdi, yedirdi ve para da vererek uğurladı. Oruç Reis ondan sonra Hızır ve İshak Reislerle birlikte koca Cezair ve Tunus kıt'alarını zaptederek Osmanlı devletine bağışladı. Eski Türk denizcilerinden her birinin aşağı yukarı böyle heyecanlı maceraları vardır.

— Madem ki böyledir, Bodrumda olan maldâ ne hakkım ve hissem olabilir? Onu hesaba katarak bana büyük paha biçmen doğru değildir. Ben sultan oğlu değilim. Bir çiftçi oğluyum. Gemiye koyup pazara gönder, ne kadar paha biçerlerse elbet öderim. Fazla istemiye hakkın yoktur.

Buna pek kızan kaptan onu yeniden hendek kazmağa gönderdi.

Az tama, çok ziyan verir sözünün ne kadar doğru olduğu bir defa daha belli olmaktâ gecikmedi. İkinci Beyazın oğlu Şehzâde Korkud o sırada Antalya valisiydi. Her yıl kâhyasını Radosa gönderir, esirleri kurtarmak için pazarlık yaptırır. Bu sefer de gitti. Kırk kişi üzerinde uyuştular. Fakat esirlerin Antalyada ve diğer bir iki limanda teslimi şart kılınmıştı. Rados şövalyeleri üç gemi donattılar ve yola çıktılar.

Gemilerden iki tanesi Bodrum tarafına, diğeri ise Antalyaya doğru gitti.

— Üç senedenberi.

— Bu sahneye ilk çıkışınız mıdır?

— Evet. Bir buçuk ay kadar evvel Brükselde oynadım. Şimdi Pariste. Temsil ettiğim piyes kocam tarafından yazılmıştır.

— Aşk hakkındaki fikriniz?

— Aşk mı? O yaşamın başlıca âmilidir.

— Ya saadet nedir?

— Saadet... Saadet... Geçirmekte olduğum hayattır... Saadeti size başka türlü nasıl tarif edeyim?

— O halde tam manasile mes'utsunuz?

— Evet! Tam manasile!..

— Feminist misiniz?

— Evet, fakat bir şartla! O da «kadın, daima kadın olmak» şartı ile...

Güzel ve çok sevimli yıldız daha fazla taciz etmek istemedim.

(Son Posta) namına kendisine teşekkür ederek ayrıldım.

Semih T.

Yıldızın bizzat imzalı olarak "Son Posta,, ya gönderdiği resim

Diğeri:

Abus de confiance dır.

— En çok beğendiğiniz sinema yıldızları kimlerdir?

— Üç yıldız çok, hem pek çok beğenirim: Marlene Dietrich, Greta Garbo ve Bette Davis.

— Sinemayı mı, tiyatroyu mu daha fazla seversiniz?..

Güzel yıldız bu suale çok güldü: — Bu sualiniz neye benzer bilir misiniz? Hani çocuklara sorarlar: Ananı mı çok seversin? Babanı mı? Çocuklar: Her ikisini dedikleri gibi ben de her ikisini diyeceğim.

— Sinemaya sık sık gider misiniz?

— Fırsat buldukça.

— Kaç senedir evlisiniz?

— Oruç Reis Antalya tarafına giden gemide zincirli bulunuyordu. Gemi orada bir burun altında demirledi. Gemicilerden bir kısmı sandalla balığa çıktılar ve biraz sonra müthiş bir fırtına çıktı. Gemiden gidenler geriye dönemediler. Dalgalar da gittikçe büyüdü. Gece herkes uyuduğu sırada fırtınanın uğultuları arasında yalnız Oruç Reis uyanık bulunuyor ve ayağındaki zincirlerden birini kesmeğe çalışıyordu. Bir çok uğraştıktan sonra buna muvaffak oldu ve kendisini denize attı. Yüzmesini pek iyi bildiği için koca dalgalara rağmen karaya çıktı ve hemen oracıkta yere kapanarak ana vatanın mukaddes toprağını öptü. Sonra paçavralar çinde ve sırsıklam bir halde en yakın bir Türk köyüne gitti. İlk rastladığı evin kapısını çaldı. Bu bir Türk kadınıydı, onu giydirdi, yedirdi ve para da vererek uğurladı. Oruç Reis ondan sonra Hızır ve İshak Reislerle birlikte koca Cezair ve Tunus kıt'alarını zaptederek Osmanlı devletine bağışladı. Eski Türk denizcilerinden her birinin aşağı yukarı böyle heyecanlı maceraları vardır.

— Madem ki böyledir, Bodrumda olan maldâ ne hakkım ve hissem olabilir? Onu hesaba katarak bana büyük paha biçmen doğru değildir. Ben sultan oğlu değilim. Bir çiftçi oğluyum. Gemiye koyup pazara gönder, ne kadar paha biçerlerse elbet öderim. Fazla istemiye hakkın yoktur.

Buna pek kızan kaptan onu yeniden hendek kazmağa gönderdi.

Az tama, çok ziyan verir sözünün ne kadar doğru olduğu bir defa daha belli olmaktâ gecikmedi. İkinci Beyazın oğlu Şehzâde Korkud o sırada Antalya valisiydi. Her yıl kâhyasını Radosa gönderir, esirleri kurtarmak için pazarlık yaptırır. Bu sefer de gitti. Kırk kişi üzerinde uyuştular. Fakat esirlerin Antalyada ve diğer bir iki limanda teslimi şart kılınmıştı. Rados şövalyeleri üç gemi donattılar ve yola çıktılar.

Gemilerden iki tanesi Bodrum tarafına, diğeri ise Antalyaya doğru gitti.

— Üç senedenberi.

— Bu sahneye ilk çıkışınız mıdır?

— Evet. Bir buçuk ay kadar evvel Brükselde oynadım. Şimdi Pariste. Temsil ettiğim piyes kocam tarafından yazılmıştır.

— Aşk hakkındaki fikriniz?

— Aşk mı? O yaşamın başlıca âmilidir.

— Ya saadet nedir?

— Saadet... Saadet... Geçirmekte olduğum hayattır... Saadeti size başka türlü nasıl tarif edeyim?

— O halde tam manasile mes'utsunuz?

— Evet! Tam manasile!..

— Feminist misiniz?

— Evet, fakat bir şartla! O da «kadın, daima kadın olmak» şartı ile...

Güzel ve çok sevimli yıldız daha fazla taciz etmek istemedim.

(Son Posta) namına kendisine teşekkür ederek ayrıldım.

Semih T.

Turan Can

Yumurta fiatları düşüyor

Bunun sebebi mevsim dolayısıyla istihsalın artmış olması, İspanyaya da yumurta satılmamasıdır

Yumurta fiatları düşmektedir. Büyük sandıkların fiatı 15 liraya kadar düşmüştür. Bu fiat yirmi gün evvel 18, 19 lira, iki buçuk ay evvel ise 33 - 34 lira idi. Fiyatın düşmesine sebep ihracatlarının gevşemesi, yumurta istihsalının da mevsim dolayısıyla artmış olmasıdır. Bilhassa her sene bol miktarda yumurtalarımızı alan İspanyanın piyasadan çekilişi bu durgunluğa âmîl olan sebeplerden biridir. İspanya, yumurtalarımıza elân talip ise de veresiye mal almak niyetinde olduğundan tüccarlar bu teklife yanaşmamaktadır. Peşin paraya ise İspanya sokulmamaktadır.

Bursada hayvan satış kooperatifi

Bursa, (Hususi) — Bursada açılacak hayvan satış kooperatifi hakkındaki karar Vekiller Heyetinden çıkmıştır.

İSTANBUL		
Ticaret ve Zahire Borsası		
2/3/937		
FIATLAR		
CİNSİ	Aşağı	Yukarı
Buğday yumuşak	6 8	6 13
Buğday sert	6 5	—
Çavdar	5 —	5 7,5
Arpa Anadolu	4 20	4 26
Mısır sarı	5 2,5	—
Kuşyemi	14 36,5	15 5
Susam	17 37	18 20
İç fındık	63 20	—
Zerdeva derisi	5100	5300
Sansar derisi	3100	4500
Çakal	250	—
Tavşan derisi	26	—
GELEN		
Buğday	300	Ton
Çavdar	150	"
Arpa	120	"
Un	39	"
Mısır	45	"
Fasulye	18	"
Pamuk	13	"
Yapağı	93	"
Zeytin yağı	14	"
GİDEN		
Çavdar	600	Ton
Börülce	15	"
Kuşyemi	2	"
Yapak	33	"
İç ceviz	4	"
DIŞ FIATLAR		
Buğday : Liverpool	£	S.
Buğday : Şikago	5	82
Buğday : Vinipek	6	15
Arpa : Anvers	5	86
Mısır : Londra	5	35
Keten T. : Londra	3	43
Fındık G. : Hamburg	7	21
Fındık L. : Hamburg	7	71

"S n Posta,"nın Edebi Tefrikası: 65

SÖNEN ALEV

Yazan: Peride Celâl

Ay ışığı keskin hatlarını onun odasına kadar uzatarak yorganının üzerine bir kaç ışık parçası döküyor. Dışarıda cırcır böceklerinin sesi, arada sırada kısa bir köpek sesine karışan melemeler var. İçeride bahar rüzgârının taşıdığı toprak kokusu her tarafa sinmiş..

Seza dalgın.. gözlerinin altındaki gölge yüzüne büsbütün elemli bir manâ veriyor.. gözlerini sık sık kapıyor ve dudaklarının kenarında tekallüsa benzeyen aç hatlar belirerek öylece uzun müddet duruyor.

İçinde öyle garip hisler var ki.. kâh büyük bir pişmanlık duyarak, dişlerini kırmak ister gibi sıkıyor, kâh öyle bir eleme düşüyor ki içinin simsiyah keşildiğini hissederek kesik kesik soluklar almaya başlıyor. İçinden daima söylenen bir ses var. Bazan «ona niçin öyle yaptın lâyük mi idi? diyor. Bu ses ve gene aynı ses cevap veriyor. Peki ama niçin onu söyledi? Niçin öbürünü sevdiğimi tekrarlamakta ısrar etti. Hem ben haklı değilmiyim? Herkes ne derdi? Eski kocasının arkadaşı..

ha! Meğerse işin içinde iş varmış.. Feride bile bir gece evvel onu seviyorsun dememiş miydi? Peki ama ne olur, severse ne çıkar bu o kadar ayıp bir şey mi? Ama ne fena adam, ne fena adam. Durmadan öbürünü seviyorsun diyor, hem de bu sözü söyledikçe karşısında hırslıdan nasıl eridiğimin farkında olmayarak.. peki ama «seni müthiş seviyor» demişti Feride.. demek kıskandığı için ne söylediğini bilmiyordu. Ama nasıl «peki» diyerek gitti.. yüzü ne müthişti. Hele gözleri.. hele gözleri..

Seza birdenbire silkinerek kendine gelmeye çalışıyor. Hep gözünün önünde Selim Nacinin hayret, iztirap, hiddet ifade eden kahve rengi gözleri var. Kadın onun bu gözlerini hayalinde canlandırdıkça ateş gibi bir şeyin kalbini yaktığını hissediyor, onu kovdu hal. Ah ne fena..

Genç kadın birdenbire yüzünü yaslıklara gömerek hicrımaya başlıyor vücudü hafif hafif sarsılarak ağlıyor.

On beş gün sonra idi. Seza sabahtan

Umumî yerlerde Türkçe konuşma cereyanı artıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

alâka ile karşılaşmışlardır. Türk tebaası olan vatandaşlarımızın bu iyi alâkası memnuniyetle karşılanmaktadır.

Bu hususta dün bir muharririmiz, Musevî lisesi müdürü Bay Dr. Marküs ile görüşmüştür. Dr. Marküs muharririmize demiştir ki:

« Türkiye Cumhuriyeti hükümeti dahilinde yaşayan bütün vatandaşların türkçe konuşmaları hem vatani bir vazife, hem de bir lüzumdur.

Cumhuriyet hükümetinin Türk kül türüne verdiği ehemmiyet ve bu hususta müteaddit ilk okullar yaptırması sayesinde Musevî vatandaşlarımızın eskisine nisbetle yarısından fazlası evlerinde ve sokaklarda türkçe konuşmayı itiyat etmişlerdir.

Mekteplerimizde (4000) çocuk okumaktadır. Bunun 2000 i gelecek nesilde analık vazifesini yapacaklardır. Bunların çocukları temiz ve pürüzsüz türkçe konuşacaklarında hiç şüphe yoktur. Türkçenin kendine hâs olan şivesile konuşmak ancak mektep sıralarında yetişen yeni nesile müyesser olmaktadır. Zaten geçenlerde vefat eden iki Musevî münevver vatandaşın cenazelerinde söylenen türkçe nutukları merasimde hazır bulunanların döktükleri göz yaşlarından, pekâlâ anladıkları göze çarpmıştır. Birtakım yaşlılardan başka bütün genç neslimiz türkçeyi temiz konuşmağa andetmiştir.

Musevî vatandaşlarımızın bundan sonra evlerinde, sokaklarda, mesirelerde türkçeyi öz dilleri gibi konuşacaklarını üvvetle ümit ediyorum.

Ermeniler ne diyorlar ?

Ermeni Cemaati umumî meclisi ve Beyoğlu Ermeni kiliseleri mütevellî heyeti reisi Dr. Andre Vahram da bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

« Yurdumuzun her tarafında ve bilhassa umumî yerlerde türkçe konuşmak hepimiz için bir borç, bir vecibedir.

Medenî ve terbiye görmüş herhangi bir fert, herhangi bir toplantıda bulunduğu vakit, adabî muâşeret kaidelerine uymak endişesiyle ve ev sahibine hürmeten, onun lisanını kullanmayı kendisine bir vazife bilir.

Esâ kaide göz önünde tutulacak olursa zaten bu memlekette ev sahibi olan biz Türk vatandaşları için mesele kalmaz. Benim burada söylemek istediğim daha ziyade hariçten Türkiye'ye gelip, burada para kazanan, yerleşen ve muhit yapanlar içindir.

Büyük Önderin yarattığı harf ve dil inkilâbından sonra, Türkçe herkes için pek kolayca öğrenilecek ve konu-

Suriyede hak ve hakikat düşmanları gemi gittikçe azıya alıyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Suriye matbuatında Türk aleyhtarlığı gittikçe yükselmektedir. Kâh doğru bu fena propaganda böylece devam edip giderken Fransadan ve Cenevre'den gelen Vatandaşlarımızın kulakları kulaga söylenen haberlere göre de orada birşeyler yapılmak üzere elden gelen gayretin sarfedildiği ve birtakım vaatlerin alındığı anlaşılıyor. Herhalde Cenevre müzakerelerinde bir hayli mücadele cereyan edeceği muhakkaktır.

«Ey Araplar! Babalarınız olan Arapların tarihlerini öğreniniz. O tarih ki şan ve şerefle, izzet ve ikbal ile doludur; dünyaya âlimler, kumandanlar, siyasi fatihler vermiştir. Nasıl Yahudiler tarihlerini Tevrat'tan, nasıl Garp milletleri tarihlerini tarih kitaplarından öğreniyorlarsa siz de Arap olan a-talarınızın tarihlerini böyle öğrenerek onların faziletlerinden ibret alınız ve kuvvet ve neşat iktisap ediniz!

«Ey Araplar! Dünyayı feth ve arzın bir sürü hükümdarını kahredenler sizin atalarınız değil miydi? İran ve Bizans imparatorluklarını aynı zamanda mağlûp ve memleketlerini istilâ edenler onlar değil miydi?»

Bu suretle başlayan makale, baştan aşağı aynı tonu muhafaza ile devam edip gidiyor. Arapların puslayı, cebir ilmini icat ettiklerinden ve saireden bahsederek ilim, siyaset ve askerlik sahasında fütuhâtı birer birer sayıp döküyor ve gene bunların yapılmasını istiyor. En büyük ve en güzel Arap imparatorluğunu kurmuş olan Abbasilerin bütün medeniyet, kültür ve fütuhât işlerini Türklerin eliyle yapmış olduğunu söylemek nezaketini bittabi bu makalede aramazsa bu makalenin sahibi Arap milletinin ne faziletlerini, ne de fütuhâtını hazırlayacaktır!

Siz, ikinci bir nümuneye: Halepte müteşekkil Babatuşşebul-mutaallim ismindeki genç mektepliler cemiyeti, halka hitaben bir beyanname neşretti. Bu beyanname Suriyenin hâlen baştan başa halkı ihlâl edici Türk eracifi dolu olduğundan bahis ve halkı uyandırmak vazifesinin bu gençliğe düştüğü zikredilerek Türkler aleyhinde veriştriliyor. Beyanname, evvelâ bütün Arap memleketlerini Türkiye'ye karşı birleşmeğe davet ediyor. Ondandır Türkiye'nin malına, kitabına, fikrine karşı boykotaj ilân edilmesi isteniyor ve nihayet İzmir sergisine de iştirak edilmemesi tavsiyesi unutulmuyor. Beyannamenin sonu da Arapların Kürtler, Çerkesler ve Ermenilerle kardeş olduklarına dairdir.

Beyannamenin başında bahsedilen halkı ihlâl edici eracif sözü doğrudur. Çünkü bütün bu aleyhdarane neşriyate rağmen halk Türk taraftarıdır. Beyanname de zimnen bu hakikati itiraf

etmiş oluyor. İşte, Suriye - Türkiye münasebetleri bakımından çok teessüfe değer olan bu fena propaganda böylece devam edip giderken Fransadan ve Cenevre'den gelen Vatandaşlarımızın kulakları kulaga söylenen haberlere göre de orada birşeyler yapılmak üzere elden gelen gayretin sarfedildiği ve birtakım vaatlerin alındığı anlaşılıyor. Herhalde Cenevre müzakerelerinde bir hayli mücadele cereyan edeceği muhakkaktır.

Suriye hükümeti, Suriyenin Sancak üzerindeki hâkimiyetinin âlâmetlerini istemekte ısrar edecek ve Fransa da bunları bir dereceye kadar tutacaktır. Bu âlâmetler, valinin Suriye tarafından tesbiti, Sancak meclisinden Suriyeye mebus gelmesi gibi şeylerdir. Evvelce bildirmiş olduğum programı ayınen müdafaa edilecektir.

Demirgömeçlikler aldılar yürüdüler. Sade Türklerle karşı değil, Fransızlara karşı da şiddetli hareket eden bu delikanlılar, arada bir Fransız askerlerine hücum ediyorlar. Bu askerler de ekseriya Senegallilerdir. Eğer bu insanlarda zerre kadar siyaset fikri olsaydı, Senegallilerle işgal edilen memleketlerinin istiklâl davasını güderken Türklerin Türkün hakkını istemekten başka bir şey yapmayan Türklerle karşı bu kadar şiddetli bir mücadele açmazlardı.

Trablus meselesi üzerinde Suriyenin ısrarı devam etmektedir. Ancak meseleye bitmiş göziyle bakabiliriz. Suriye meseledeki görüş tarzını müdafaa etmek üzere Cenevreye bir heyet göndermek istiyordu. Eğer iş Nasyonalistlerin ellerine kalmış olsaydı heyet şimdiye kadar gitmişti. Fakat, Fransa Lübnanın sahibi olduğu için Lübnana el sürdürmez. Bu sebeple Suriye hükümetinin kulaga münasip şekilde çekilmiş ve heyet gönderilmesi fikri de hermen terk edilmiştir. Bunun yerine Trabluslularla Lübnanlılar arasında bir itilâf yapıldı. Bu itilâfın esasları şunlardır:

Şam Trablusu kazası dahilinde Arap ca resmi dillerden biri olarak tanınacaktır. Trablus Şamda kullanılacak para Suriye - Lübnan lirası olacaktır. Suriyenin muvafakati olmaksızın Trablus Şamın şimal hududu hiç bir suretle tadil edilemeyecektir. Arap bedevlerinin Trablus kazası dahilindeki hareketleri ve misafiretleri bakımından Suriyeye bir hayli kolaylıklar gösterilecektir. Suriye tebaasının Trablusta diledikleri gibi ikamet ve seyahat edebilmeleri kolaylaştırılacaktır.

Bunun gibi mânâsız birtakım imtiyazlar mukabilinde Trablus meselesi kapatılmış oluyor. Çünkü bunun böylece olmasını isteyen Fransadır. Halbulki Sancak meselesi bütün hâd şeklini muhafaza ediyor. Acaba bunun böylece olmasını isteyen de gene Fransa mıdır?

Binaenaleyh, her Türk vatandaşı için Türkçe konuşmak bir vazife olduğundan, aynı zamanda bir zevktir. Türkçeyi daima ana lisanları gibi öğrenen ve onun yayılmasına çalışarak Ermeniler, şüphe yok ki, umumî yerlerde Türkçe konuşulması için başlayan son harekete büyük bir iftihar ve sevinçle iştirak edeceklerdir.»

Cenevrede işler ağır yürüyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

telif meselelerinde müşahedelerinden istifade olunmak üzere müşahitler heyetinin bir an evvel Cenevrede bulunmaları lüzumu kendilerine bildirilmiştir. Bugünlerde buraya gelmeleri bekleniyor.

Bayır ve Bucak nahiyeleri

Ankara, 2 (Hususi) — Cenevrede Hatayın anyasası görüşülürken tabii olarak hudutlar meselesi de konuşulacaktır. Bayır ve Bucak nahiyelerindeki 30 - 35 bin halkın Türk olduğuna göre bu iki nahiyenin de Türk Hatayın hudutları içinde gösterilmesi hakikatın ve mantığın icabatındandır. Halbuki Fransa müstemleke memurları bunun aksini göstermek için uygunsuz hareketleri yapmaktan çekinmemektedirler.

Sahte vesikalar

Buraya akseken haberlere göre bu nahiyelere adamlar göndererek muhtarların elinden zorla sahte vesikalar almağa çalışmakta ve bunları vermeye ni-

ri de azl ile yerlerine kendi adamlarını tayin etmeğe teşebbüs etmektedirler. Bu teşebbüsler semere vermemek üzere halkı kandırmaya çalışarak burada köy hastahanesi, mektep ve banka açmak gibi sahte vaatlerle bulunmakta ve yalancı neşriyate tevessül eylemektedirler. Halk buna da kanamamaktadır.

Asil Türk halkının mânevîyatı çok sağlamdır.

Halep, 2 (Hususi) — Bayır ve Bucak nahiyeleri mukadderatı Vatânileri şiddetle alâkadar etmektedir. Bu hususta da Bayır ve Bucak halkının Suriyede kalmak istedikleri hakkında yalancı vaatler yapılmaktadır. Bütün bunlara mukabil Bayır ve Bucak nahiyeleri hakkında Suriyede kalmak istedikleri hakkında Elkabes gazetesinin 17 Şubat tarihli haberini tektzip etmektedir.

Ankara, 2 (A.A.) — Halepte çıkan Le Courier de Syrie gazetesinin 11-2-937 tarihli nüshasında birinci umumî müfettiş Abidin Özmen'e atfen müfettiş deriç beyanat tamamen hilâfı hakikat

dir.

İttihad ve Terakkide on sene
On ikinci kısım No. 23

CIHAN HARBİNİN SON PERDESİ

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Berlin sefiri Rifat paşa vaziyette hiç bir tehlike görmüyordu

Talât paşa bedbin idi, sade Almanya değil Bulgaristan da fena halde b'tkin dedi, asıl tehlike orada

Ercbergerin, büyük bir samimiyet ve açık dille, fakat, aynı zamanda kurru bir huşunet ve insafsız bir mantık havası içinde bana Alman demokrasisi namına bu kadar kat'i bir lisan kullandığı tarihte dahi, Almanyada Türkiyenin ahde vefakârlığından şüphe eden, onun «anca beraber, kanca beraber!» diyerek sonuna kadar aynı davayı gütmekte tereddüt edeceği fikrinde olan hiç kimse yoktu. Bütün korkular, uzun senelerin sadık müttefiki olan Avusturya Macaristan üzerinde toplanmıştı. Bununla beraber, Alman demokrasisi düşmekten kurtulmak için safra atan baloncular gibi, Türkiyeyi feda etmeği düşünüyordular! Bütün sebep te Ermeni meselesi idi. Almanların kolaylıkla tetkik edilecekleri, mahiyetini güzelce anlayabilecekleri bu meselede Alman demokratlarının vazifeleri Türklere lutmak ve onların müdafaa etmek olduğu halde, sırf İngiliz - Fransız matbuatındaki neşriyatın tesiri altında kalarak, bözi baştan atıkları takdirde Almanya için müsait bir sulh etmenin ana şartlarından birini temin etmiş olacaklarına kani bulunuyorlardı!

Bu, büyük bir gaflet idi. O kadar büyük bir gaflet ki, bütün Almanyayı büyük bir musibet dalgası içinde ihata ettiği o tarihlerden sonra Alman demokrasisi kat'i surette ezilip gidinceye kadar muhtelif şekillerde zaman zaman onun tezahürlerini gördük. Fakat, Ercberger'le konuştuğumuz o tarihte dahi bu gafletin derecesini görmek benim için kabildi. Alman milletinin böyle bir gaflet içinde bulunduğunu görmek, neticenin neye varacağını ve bunun ne kadar yakın olduğunu anlamak için kâfi idi. Bundan dolayı, ben ertesini gün — zannederseniz ağustos iptidaları idi — sefir Rifat paşayı bir kere daha ziyaret edip konuşuklarınıza kendisine anlatmak istedim.

Tehlike yok mu idi ?

Rifat paşa benim hikâyemi alâka ile dinledi. Vardığım fena hükümleri de dinledikten sonra, bu anlattıklarına bakılınca vaziyetin müşkül olduğunu kabul etmekle beraber işlerin bu derecede vahim bir safhada bulunduğu neticesine iştirak etmiyordu. Onun fikrinde, Almanyada, bir imparatorluk rejimi hüküm sürmesine rağmen fikir hürriyeti, İngiltere veya Fransa'dakinden daha eksik değildi. Bu hürriyet rejimi içinde bu yolda fikirler de bulunmasını gayet tabii görüyor, fakat, henüz taarruz kabiliyetlerini muhafaza eden Almanyanın Ercberger'in siyaseti arkasından gideceğini zannetmiyordu. «Hindenburg hatlarına çekilen bir Alman ordusunun uzun zaman müdafaa kabiliyetini iktisap edeceğine göre o kadar telâşa mahal yoktur.» diyordu.

Acaba, beni teselli ve takviye için mi bu fikri müdafaa ediyordu? Yoksa, hakikaten bizim sefarethanemiz de Ercberger gibi gaflet içinde miydi? Benim kanaatimce bu, yalnız gafletle izah edilmek icap eyler. Bizim o zamanki büroferatik devlet teşkilâtımız arasında sefarethanelerimizin düştükleri bu nevi gafletler birden çok fazladır.

Ercberger bu gafletini bilâhare hayatile ödedi. Ben de bizim taraftaki gafleti hiç olmazsa tarihin karşısına koyup onu bu satırlarla teşhir etmek istedim.

O gün sefarethanede öğrendiğime göre Talât paşa, Berline gelmek üzere, İstanbuldan hareket etmek üzere idi. Ben de onun gelmesine intizaren otelde istirahat köşesine çekildim ve hâdiseleri uzaktan takip ettim. Artık nümayişler sıklaşmış, dedikodular artmış, hükümetin değişmesinden bahsedilmeğe başlamıştı.

Aynı zamanda garp cephesindeki son Alman taarruzu da durmuş, Marn nehrini geçen kuvvetler, çok şiddetli bir mukavemetle karşılarak erimişler, geriye çekiliyorlardı.

Bu, çekiliş, aynı zamanda memleketinde bir taraftan yeis ve ümitsizliği ve öte taraftan da demokratların hamlelerini arttırmaya hizmet etti. İlk defa olmak üzere «Hindenburg hatları» denilen müdafaa cephesinin kuvveti ve bu müdafaa'nın devam kabiliyeti üzerinde halk arasında münakaşalar yapılmaya başladı. Bütün bunlar perişanlık ve işin sonunun gelmiş olduğu alameti idi.

Talât paşa Berlindedi

Nihayet Talât paşa geldi. O geldiği

Fennî bahisler

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

lirse verilsin, hastalanmıyorlar. Doktor Burnet bu vaziyetten derhal istifade etmeği kurmuş ve bu nevi tavukların kanlarından, grip ve alelümamum nezle ve soğukalgınlıklarına karşı bir nevi serom istihsal etmeğe başlamıştır.

Uykunun yerini tutan hap

Viyana'da çıkan Stunole yazıyor:

Uyku, insanlara yemek ve içmek kadar lâzım olan bir gıdadır. Uykusuzluk (insomme) hastalığı insanı deliliğe, hattâ ölüme kadar götürür.

Bununla beraber uykunun dünya yüzünde hayli düşmanları da vardır. Vakit nakittir darbu meselini en geniş mânasile alanlar, uykuda geçen zamanlara acımadıklarıdır. Uykulu olmasaymış, dünya yüzünde terakki, bir misli artmış bulunacakmış. İnsanlar ömürlerinin yarısını, boşboşuna, heba ediyorlarmış.

İşte vaktin nakit ve uykunun da ziyan edilmiş nakit olduğuna kani olan Amerikan doktorlarından biri, uykunun yerini tutacak olan bir hap terkihi bulunduğunu ilân etmektedir.

Doktor bu münasebetle yazdığı bir makalede şöyle diyor :

«Uykunun fizyolojik tesirlerini tetkik ettim. İnsana sükûnet veriyor, bütün âsap gevşiyor, dimağ rahatlıyor, tefekkür azalıyor, sükûnet buluyor.

İşte ben bunları insanı uyutmadan ve mesaisine halel getirmeden yapacağım. Şimdilik muhteviyatını gizlediğim haplar, uykunun insana temin ettiği faydaları, uyanırken temin ede-

zaman da Fransız - İngiliz - Amerikan cephesi Hindenburg hatlarına karşı hücumla başlamışlardı. Alman ordusu, cepheyi daraltmak üzere müdafaa mevzilerine çekilirken, bundan evvel yapmış olduğu gibi bu defa da yeni işgal etmiş olduğu bütün sahayı taş taş üstünde durmayacak şekilde tahrip etmiş olmakla beraber ötekiler de, aylardanberi biriktirdikleri kuvvetler ve vasıtalarla önlerindeki maniaları aşarak Hindenburg hatlarına kadar gelmekte çok gecikmemişlerdi. Öte tarafın ağustos ortalarında başlamış olan bu mukabil taarruzu, bundan sonra mütarekeye kadar hiç fasılasız mütemadiyen devam etmiştir. Gerek asker miktarı, gerek tahrip vasıtaları bakımından cihan harbinin en şiddetli ve en müthiş taarruzunu teşkil eden bu hareket, o zamana kadar Almanların yapmış oldukları gibi cephenin muayyen bir sahasına yapılan bir hücum şeklinde değil, belki de bütün müdafaa hattının bir ucundan ötekine kadar yapılan mütemadi ve fasılasız bir taarruz halinde icra ediliyordu. (Arkası var)

İstanbuldan Tahran'a

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

Dillere destan olan Bağdadlı güzellini ben ne «caddei cedidi» nde, ne meşhur gazinolarında, ne de sinemalarında göremedim. Yüzleri beyaz ve düzgün Arap kadınları da bana, bu ırkın da gündün güne bozulduğu zamanını verdirdi. Biraz da yüksek duvarların arkasındaki evlere girebilsem ve hakiki Bağdadlı kadını görebilseydim, bu fikrimden cayardım belki...

İbrahim Hoyi

Galatasarayın yeni futbol kaptanı

Galatasaray klübü futbol subesi kaptanı Arif vazifesinden affedilmiştir. Yapılan toplantıda eski milli takım oyuncularından Muslihiddin ittifaqla futbol subesi kaptanlığına getirilmiştir.

Rasih Parise gitti

Güneş takımının merkez muhacimi Rasih Fransadaki tahsiline devam etmek üzere Parise gitmiştir.

Kuvvetli bir futbolcu olarak tanınmış olan bu sporunun bir müddet daha Pariste kalacağı haber verilmektedir.

cek ve uzviyet bundan zarar görmeyecektir.

Bununla beraber insanlar hiç uyu masınlar demiyorum. Ayda 24 saat uykuyu yetiştir. Onu da berayı ihtiyat söylüyorum ve belki hapların temin edemediği bazı eksikler vardır, diye, bu uykuyu lüzumlu görüyorum.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Satılık hisseli mahiüher

Değeri	Pey parası
Li. Kr.	Li. K.

1140 00	86
---------	----

6821 00	512
---------	-----

234 81	20
--------	----

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

Tophane Karabaş mahallesinde Topçular caddesinde eski 30/ yeni 305 No: lu iki kattan ibaret odaları bulunan dükkânın 1/2 hissesi. Galataca Kemankeş Karamustafa pş. mahallesinde Helvacı sokağında eski 1, 2, 4, 6, 8, 10, 12 ve yeni 2 ilâ 14 No: lu dükkân ve mağaza ve hanelerin 8/9 hissesi. Galatada Kemankeş şeftali sokağında 2, 4, 6, 6/1 No: lu odalı dükkânların 1/4 hissesi.

Yukarıda yazılı malların mülkiyetleri peşin para ile ve 31 gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 21/Mart/1937 pazartesi günü saat on beşte Komisyonca yapılacaktır. %7,5 pey paraları ile Mahlûlât kalemine gelmeleri. (939)

"Son Posta"nın Hikâyeleri

İdamını isteyen adam

Çeviren: Faik Bercmen

Gece yarısı, sokak birden karıştı. Polis ve bekçi düdüklüğü durmadan gecenin sükûnetini deliyordu. Vak'a bir bakkal dükkânının önünde olmuştu. Polis komiseri yetiştirmeye kadar ortada ölüden başka kimse kalmamıştı. Bakkal da kepeklerini acele acele indiriyordu. Komiser bakkaldan başkasını göremeyince, onu isticvap etmek mecburiyetinde kaldı. Afalliyen adamcağız şunları söyleyebildi:

— Dükkânımın önünde durdukları zaman kavga etmeğe başladılar. Kavga birden büyüdü. Etraftan birkaç kişi de toplanmıştı. Bir aralık ağır bir cismin yere yuvarlandığını gördük... Sonra bir ses şunları bağırdı:

— Havi Bonofos, sen onu bırak, kaçalım. Ben onun işini bitirdim.

Yarım saat sonra komiserle iki polis Bonofosların evine gelmişti. Bu ailenin esasen sabıkalı ve serseri bir oğtu vardı.

Polisler hızlı hızlı kapıyı çaldılar. Nihayet anne, uykudan kalkarak kapıyı açtı. Karşısında polislerle komiseri görünce:

— Bu vakitte ne istiyorsunuz? diye sordu.

Komiser cevap verdi:

— Oğlunuz Paul nerede?

— Uyuyor.. Bir şey mi var ki gene?

— Yatağında bulunduğu emin misiniz?

— İsterseniz birlikte bakalım.

Paul hakikaten uyuyordu. Gürültüyü duyunca uyanı. Karşısında polisleri görünce kızdı. Komiser, niçin geldiklerini ve cinayeti anlattı. Bunun üzerine delikanlı daha ziyade hırslandırak:

— İyi, bana ne bundan diye bağırdı. Katil ben olsaydım, kimse adımı söylemezdi orda. Caniler sizi şaşırtmak için benim ismimi bağırıyorlardır. Cinayet saatinde ben bardaydım. Yanımda arkadaşınız polis hafiyesi Ratye de vardı.

Paulun bu ifadesi doğru çıkınca onu bıraktılar. Fakat bu sefer Bonofos ailesinin küçük oğlu Jeanı tevkiif ettiler. Halbuki Jean temiz ahlâklı bir delikanlıydı. Bu darbeden müthiş şaşkınlamış ve müstantiğin karşısında ifade verememişti.

Mahkemeden evvel avukat delikanlıdan bir şeyler öğrenmek istiyerek:

— Oğlum, dedi. Biliyorum ki masumsun. Fakat bir şeyler saklamakta olduğunu seziyorum. Bana her şeyi anlatmağın!

Jean sesini çıkarmadı.

Ertesi gün avukatın yazıhanesine annesi geldi ve avukata şunları söyledi:

— Hiç kimseye bir şey söylemeyeceğinize dair yemin ederseniz, size bir sır tevdi edeceğim. Müerim Paul'dür. Fakat o, polis hafiyesi Ratye ile olan dostluğu sayesinde yakasını sıyırdı. Jeana gelince masumdur.

Ve nasıl olsa mahkeme huzurunda beraet edecektir. Bunun için biz işi tabii seyirinde bırakmağa karar verdik.

Bu izahat üzerine, avukat kızarak cevap verdi:

— Fakat bu kararınız hiç te makul değildir. Böyle yapmakla hodgâmlığinizi göstermiş oluyorsunuz.

— Hayır, mösyö, diye, anne mırıldandı. Paul cürüm işlemeğe alışmış bir adamdır. Onu bir daha mahkûm et-

mekle, gene kendine başka bir cürüm işlemek fırsatı verilmiş olacaktır. Jean ise temiz bir gençtir; mutlaka beraet eder.

Avukatının bütün müdafaaasına ve iktidarına rağmen, Jean iki sene hapse mahkûm oldu. Delikanlı bu iki yılı yatı, çıktı.

Aradan bir kaç sene geçmişti. Bir gün avukat şöyle bir mektup aldı:

«Ben hapishanenin 8 numaralı odasında yatıyorum. Gelip beni görmenizi rica ederim.»

İmza yok.

Avukat, 8 numaralı odadaki mahkûmu görünce şaşırıldı. Bu Jeandı. Delikanlı avukatın hayretini önliyerek:

— Evet, mösyö benim, dedi. Artık yakamı bırakmıyorlar. Bu sefer de..

— Peki akrabalarınız.. Amcanız ne oldular? Sizi korumuyorlar mı?

— Hepsine lânet olsun mösyö.. Bütün ricalarıma karşı sağır davrandılar. Masum olduğumu bildikleri halde, gençki mahkûmiyetimi lâkayt bir şekilde karşıladılar. Şimdi beni dinleyin aziz mösyö, artık anlıyorum ki benim için namuslu ve sakin bir hayat geçirmek imkânı kalmadı. Sırtıma sabıkalı ve canî damgasını yapıştırdılar. Her vukuatta, her hâdisede beni istintak ediyorlar. Hayatım bir işkence oldu. Bu sefer de işlenen şu cinayetten haberim olmadığın halde tevkiif edildim. Mahkeme huzurunda katilin ben olduğumu söyleyeceğim ki beni idama mahkûm etsinler, ve bu cefalı hayattan kurtulayım.. Zira bir gün dahi hapiste kalmağa tahammülüm kalmadı ve sizden ricam şu ki: İdamımdan sonra benim masum olduğumu her tarafa yayın ve isbat edin... Ben de intikamımı böyle alayım.

Yarınki nushamızda :

Şöhret Hulyaları

Çeviren: F. VARAL

Bütün neşesile gülüyor

Çünkü ağzında şir kadar

güzel dişleri var!

En kısa zamanda size de aynı parlak neticeyi kazandırabilir.

RADYOLIN

151 numaralı şehit (Ertuğrul faciasına karışan aşk macerası)

Yazan: A. R.

Ertuğrul Marmaristen hareket ettikten sonra, incesaz ahengi yapılmak istenmiş ve Suat ta bu fasla iştirak için davet olunmuştu

Mühendis zabıtlardan mülâzim Ali Efendi — Hanende.

Suya batmaz imam Ali Efendi de bu gurupun etrafında dönüp dolaşıyordu. Bazan sarıklı fesini çıkarıyor.. başına bir Bursa ârakiyesi geçiriyor.. o da, saz takımlarının fasıllarına iştirak ediyordu.

Bu fasılların en hararetili müstaklâlarından biri de, (şair Ali Ruhî Bey) di. Gemide; alenen içki içmek memnu olduğu için, Ali Ruhî Bey, kamarasında bir kaç kadeh rakı çekeştiriyor.. ve sonra, dudaklarında tatlı bir tebessümle, kısa ve kıvrıkcık sakalını kaşıya kaşıya zabitan salonuna geliyor.. saz takımı na en yakın bir köşeye çekilerek, öyle mest vemahmur sazların ve seslerin tatlı ahengini dinliyordu.

Onu; en ziyade genç mülâzim Ali Efendinin gür ve davudî sesi coşturuyordu. Bu hassas genç zabite, kendi gazellerini veriyor; okutuyordu. Rakik kalbine tercüman olan bu gazeller, mülâzim Ali Efendinin billûr gibi tannan şesinin oynak nağmelerle dalga dalga yükselirken; genç şair derin bir vecde kapılıyor:

— Nur ol.. nur ol, mirim...
Diye inliyordu.

(Marmaris) ten hareketin, üçüncü gecesi idi.

Yatsı namazını müteakip, üst güvertede (gece nöbetini) çalan bando, çekilip gittikten sonra; Hacı Şevki Beye şu haber gelmişti:

— Kumandan bey selâm ediyor. Saz takımını toplansın da, buraya buyursun; diyor.

Saz takımı, (salta barba) (1) dakı zabitan salonunda toplanmak üzere idi. Hacı Şevki Bey arkadaşları tamam olur olmaz, hepsini toplamış; geminin kiçinde bulunan süvari dairesi gitmişti.

Bu daire, bir salon, bir yazı odası, bir banyo ve iki yatak kamarasından ibaretti. Bu kamaranın biri, geminin süvarisininindi. Diğerini de, kumandan Osman Bey işgal etmişti.

Salon, al kadife döşenmişti. köşelerdeki geniş koltuklardan başka; uzun bir masanın etrafına mihverleri üzerinde dönen sandalyeler dizilmişti.

Saz takımı salona girerken, kumandan Osman Beyin neş'eli sesi yükselmişti:

— Oh.. oh... Ne âlâ... Meğer içimizde neler varmış.. galiba, sadece bir Portakal oğlu eksik.

Bu sözlere; köşede, sertabip miralay Hüsnü Beyin yanında oturan ikinci tabib kolağası Yasâf Efendi cevap vermişti:

— O da var, beyefendi.. o da var... bendeniz, buradayım.

Salonda, bir kahkaha tufanı sürüklenmişti.

Başkâtip Mustafa Bey, yanında o (1) Geminin, ikinci katı.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Perteve), Beyazıtte: (Belkis), Fenerde: (Emilyadi), Şehremininde: (Hamdi), Karagümrükte: (Kemal), Samatya'da: (Rıdvan), Şehzadebaşında: (İ. Hakki), Eyüpte: (Arif Beşir), Eminönünde: (Aminasya), Küçükpazarda: (Necati Ahmet), Alemdarda: (Esat) Bakırköyünde: (İstipan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Galatasaray) ve (Garib), Galatada: (Hidayet), Kurtuluşta: (Kurtuluş), Maçkada: (Fezli), Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi ve Adalarda:
Üsküdar'da: (İskele başı), Sarıyerde: (Osman), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Tanağ).

turduğu süvari Ali Beyin kulağına eğilerek:

— Görüyor musunuz? Kumandanından, dümen neferine kadar uygun arkadaşlar... İnsan böylece Japonyaya değil.. ahrete bile gitse, gam yemez.

Demişti... Geminin en ağırbaşlı şahsiyeti olan süvari Ali Bey, başını sallıyarak gülümsemekle iktifa etmişti.

Şevki Bey, masanın ucuna oturmuş, arkadaşlarını etrafına yerleştirmişti. Kanununu akort ederken, başını birdenbire kaldırarak:

— Beyefendi! Müsaade ederseniz bir boşboğazlık edeceğim.

Demişti.

Osman Bey, dudaklarında sürüklenen neş'eli bir tebessümle:

— Buyrun Hacı bey.
Diye cevap vermişti. O zaman, birbirine karışan şöyle bir muhavere geçmişti:

Şevki Bey — Efendim, bugün bir iş için sintine (1) iniyordum. Fotoğraf kamarasının önünden geçerken bir şarkı sesi işittim. Durdum dinledim. O kadar hoşuma gitti ki, târif edemem... Nasıl arzedeğim; bilmem ki.. hani şu, uzun Şam şekerleri vardır. Parça parça kırılırken şöylece tatlı bir seda çıkarır...

Kapıdan henüz giren şair Ruhi Bey, Şevki Beyin sözünü kesmişti:

— Şam şekerini benzeney, ses... Vallahi güzel; billahi güzel... Belki üç yüz şairin divanını altüst ettim. Bu kadar şairane bir teşbihe tesadüf etmemdim. Yaşa, Hacı bey...

Kumandan Osman Bey — Ruhi Bey! Papuçlarınız dama atılacak; diyeceğim ama burada, damızlı da yok.

Ruhi Bey — İcap ederse denize atarsınız, beyefendi. Onun, ehemmiyeti yok... Şimdi, şu güzel sesliyi anlıyalım..

Osman Bey — Mutlaka, fotoğrafçı mülâzim Haydar Bey olacak.

Şevki Bey — Bendeniz de öyle zannettim, beyefendi... Derhal kapıyı açtım, baktım. Kim olsa beğenirsiniz?..

— Kim?..
— Haydar Beyin maiyetindeki o genç sübyan var ya.

Bir kaç ses birden: — Hani şu, narin çocuk.. galiba, Mustafa Beyin akrabası...

Şevki Bey: — Evet.. ta kendisi... Kâtip Mustafa Bey, hafifçe öne doğru eğilmişti. Yüzünden, ılık bir hararet dalgası geçmişti.

Şevki Bey, büyük bir saflılıkla devam etmişti — Yani, efendim.. eğer müsaade buyrulursa.. o çocuğu da fasla alırsak.

Kumandan Osman Beyin gözü, süvari Ali Beyin yüzüne ilişmişti. Her şeyde, son derecede ciddiyeti iltizam eden süvarinin yüzü, birdenbire ekşimmişti. Fakat; vazife haricindeki masum eğlencelerde hürriyet ve müsavati seven Osman Bey; gülerken cevap vermişti:

— Vakia, süvari bey bu tekliften hoşlanmadı ama, kendisine rica ederiz. Müsaade ederler.

Süvari Ali Bey — Hay, hay efendim... Zatiâliniz, müsaade buyurduktan sonra...

Demek mecburiyetini hissetmişti.

(Suat), çarçabuk salona getirtilmişti... Suat, niçin çağırıldığını bilmediği için, büyük bir korku ve heyecan içinde salona girmiş.. kapının yanında dimdik durarak, kırk yıllık bir asker gibi sert bir selâm vermişti.

Kanunun akordunu güç bitiren Şevki Bey, elile ona işaret ederek;

— Gel bakalım, çömez. Şuraya, Ali Efendinin yanına iliş.

Demişti. (Arkası var)

(1) Geminin en alt kısmı

SÜMER YILDIZI TUNÇAY

Yazan: Celâl Cengiz

Ur halkı Samanın Nipura gitmesini istemiyorlar, "Gudea bu uğurlu insanı niçin koğdu?", diyorlardı.

— Onu karıncaların yuvasından çıkarınız! Fakat, gözüm görmesin. Ur'dan uzaklaşsın da nereye dilerse oraya gitsin. dedi.

Samayı karıncaların yuvasından çıkardılar.. sırtından hassa zabiti elbisesini ve belinden sırma püsküllü kemerini aldılar.

— Gudea seni azat etti. Sumer top raklarında dilediğin yere gidebilirsin! Dediler.

Sama altı saat karıncalarla arkadaşlık yaptıktan sonra, soyundu.. kemerini ve hançerini hassa muhafızlarına teslim ederek saraydan uzaklaştı.

Sama, nereye gideceğini soranlara: — Nipur'a gidiyorum. Babam çadırcı idi. Ben de orada çadırcılık yapacağım. çadır yapıp geçineceğim... Diye cevap verdi.

Sama (Nipur) şehrine dönüyor..

Sumerde saraya mensup olmayanlar şehir içinde ata binemezlerdi. Sama bir deve satın aldı.. Nipur'a gidecek kafileye karışarak yola çıktı.

Ur halkı Samayı (Uğurlu adam) diye tanımışlardı. Böyle birdenbire saraydan uzaklaştırılması herkesin gözüne çarpacak kadar büyük bir hâdise olmuştu.

Yerlilerden biri:

« — Gudea bu ölümden yılmaz ve alni ak delikanlıyı Ur'dan niçin kovuyor? Saraydaki hassa zabıtları arasında kovulacak başka adam mı yoktu? »

Diye söylenmişti. Halkın yaptığı dedikoduları Gudeaya yetiştirmekte gecikmiyorlardı. Fakat, Gudea susmağa mecburdu. Samanın Ur... 'dan gidişinin hakikî sebeblerini halka söyleyemezdi. Ve söylemedi.

Sama yolda giderken düşünüyordu:

— Acaba ben, vaktile bana («beddua») eden bir kadın yüzünden mi bu felâkete uğradım?!

Sama, Elâmda daha çok gençken dul bir kadınla sevişmiş, ondan bir çocuğu olmuştu. Fakat, Sama bu çocuğu inkâr ederek bir daha sevdiği kadının yanına uğramamış ve kadın başkasile evlendiği halde Samayı hâlâ sevdiğini söylemişti.

Samanın hayatta bundan başka bir günahı yoktu. Sama deve üstünde bu macerayı düşünürken, aklına sihirbaz Katumanın hikâyesi geldi. Katuma,

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Çarçamba (*)

Yorgunluk Mes'elesi

Bütün sporlarda daima çok dikkat edilecek ve ehemmiyet verilecek şey tabiridir, yani « yorgunluk » « Fatigue... »

Spor yapan şahıs yaptığı hareketlerden, koşulardan vesairenden sonra vücudunda bir hoş hal « bleu - étire » hissetmelidir. İstihası ağırlı ve umumi vaziyetinde bir düşkünlük ve bitkinlik olmamalıdır. Bunların aksi olarak spordan sonra yorgunluk, ve umumi ahvalde bir sukut ve istihasımlık gibi şeyler hissedildi mi iş fazlaya gitmiş demektir. Yani taab başlamıştır. İşte o zaman spordan aslâ fayda ummamalıdır. Billâkis ifrat derecede adalât yorulmuş, kalb yorulmuş ve vazıfı umumiyede durgunluk hasil olmuştur.

Hîç bir sporu bu dereceye getirmemelidir.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Mısırdaki bir prensesin başından geçen şu hazin hikâyeyi Samaya anlatmıştı:

« — Bir tarihte eski hükümdarlar-dan birinin maiyetinde genç ve yakışıklı bir zabıt varmış. Hükümdarın kardeşi, bu zabitin güzel ve sevimli karısına göz koymuş.. ve kendisini sever gibi görünmüş. Günün birinde hükümdar bu zabiti ordu ile harbe göndermiş. Hükümdarın biraderi bundan istifade ederek, ordu kumandanlarına gizlice bir haber göndermiş ve zabiti zayıf bir müfreze ile kuvvetli bir düşman cephesine sevketmiş.

...Bir müddet sonra zabitin ölüm haberi gelmiş. Hükümdarın biraderi, zabitin karısını alacağını vad ederek gizli evine gidip gelmeğe başlamış. Fakat, hükümdar hayatta biraderinden başka saltanat varisi olmadığı için, kendisine asılzadelerden birisile evlenmesini tavsiye etmiş.. Müstakbel hükümdar, seviştiği kadına bundan bahsetmiyerek, cinsî münasebetlerini ilerletmiş.

Çok namuslu bir kadın olan zabitin karısı, velihtin meşru zevcesi olacağı ümidile kendisine teslimiyet göstermiş.. ve zavallı kadın bir müddet sonra gebe kalmış. Hükümdarın biraderi genç ve masum kadıncağıza ifgalde devam ediyormuş. Günün birinde bir erkekçocuğu dünyaya gelmiş. Prens bu çocuğu kendine benzediği için çok seviyormuş.

Çocuk bir kaç aylık olunca, prens, başka kadınlarla düşüp kalkmağa başlamış ve saltanat hirsile asılzad kadınların peşine takılmış.. Sevgilisini ve çocuğunu ihmal etmiş.. Hattâ çocuğu yedi, sekiz aylık olduğu zaman hepsini unutmuş. Memleketin âdet ve kanunları babasız çocukları yakmağı emrettiğinden, bu çocuğu da yakalamışlar.. Ateş meydanına götürmüşler. Zabitin zevcesi çocuğunun kurtarılmasını emretmiş.. Fakat, insanlar a-

rasında öyle vicdansız mahlûklar vardır ki, bazen kendi evlâtlarını bile inkâr etmekten çekinmezler... Hükümdarın biraderi de böyle insafsız ve sefil ruhlu bir mahlûkmuş; evlâdını ve aşkını inkâr etmiş. Çocuğunun kahinler tarafından yakılmasından ufak bir teessür bile duymamış! »

Sama bu hikâyeyi hatırladıkça vücudunda bir ürperme duyuyordu. İçinde yanan garip bir ateşin evlât sevgisinden başka bir şey olmadığını da anlamıştı.

Şimdi onun, oğlunu inkâr eden Mısırlı presten ne farkı vardı?

Bir an içinde Suz şehri gözünün önüne geldi.. sevgilisinin, çocuğunun hayalini görür gibi oldu.

İşte bir ses..

Samanın kulağına:

« — Baba.. beni neden inkâr ediyor sun? »

Diye haykıran bir ses geliyordu.

Sama korkulu bir rüyadan uyanı gibi, birden silkindi.. deveden yere atıldı. Kafile arasında yaya yürüyenlerle beraber yürümeye başladı.

Sama nereye gidiyordu?

Nipur şehrinde ne yapacaktı?

Orada, önüne gelene çadırcılık yapıp geçineceğini söylüyordu. Fakat, böyle tanınmış bir kahramanın çadırcılık yapabilmesi mümkün olacaktı mıydı?

Nipurda kendisini bekleyen son sevgilisini de düşündü:

— Onunla olsun evlenmeliyim.

Diye mırıldandı. O genç ve günahsız kızın da başını yakmıştı. Şimdi Samanın vicdanı sızlıyordu.

— Bugün çocuğumun, yarın da (Mâra) nın sesi kulaklarımı tırmalayacak. Zavallı kızcağıza günahın ne olduğunu gösterdim.. onu mutlaka almalıyım. diyordu.

(Arkası var)

Neden Aspirin?

Çünkü ASPIRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilaç olduğunu isbat etmiştir.

ASPIRİN in tesirinden emin olmak için lütfen mar-kasına dikkat ediniz.

BAYER

RADYO

Bugünkü Program

3 - Mart - 937 - Çarşamba
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı,

Akşam neşriyatı:
17: İnkılâp dersleri: Hikmet Bayur tarafından üniversiteden naklen, 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Konferans: Doktor Ali Şükrü (çocuk hastalıkları hakkında) 20: Sadı ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30: Ömer Rıza tarafından Arapça söylev. 20,45: Türk musikisi hey'eti. saat ayarı. 21,15: Orkestra. 22,15: Ajans ve borsa haberleri. 22,30: Plâkla sololar, opera, ve operet parçaları.

BUKREŞ

17,10: Orkestra Straus'dan, Çayakovskiden. 19,25: Viyolon havaları, Sonatalar, 20,10: Şarkılar. 20,45: Orkestra.

BUDAPEŞTE

17,30: Çigan orkestrası. 18,40: Şarkılar. 19,15: Muhtelif havalar. 20: Koro. 21,05: Çigan orkestrası. 22: Budapeşte konser orkestrası. 23,30: Dans plâkları.

PRAG

16,40: Kuartet. 17,15: Kısa temsil. 17,50: Plâk neşriyatı. 18,10: Almanyadan nakil. 18,55: Plâk neşriyatı. 19,20: Cazbant havaları. 20,20: Şarkılar. 20,40: Tiyatro. 21: Filarmonik orkestrası. 22,20: Opera musikisi.

VİYANA

20,05: Orkestra. 21,45: Muhtelif havalar. 22,20: Oda musikisi. 23: Plâk neşriyatı.

VARŞOVA

17,15: Orkestra. 19,20: Plâk neşriyatı. 19,55: Plâk neşriyatı. 21: Chopin'den parçalar. 21,45: Hafif müzik. 22,40: Dans plâkları. 23: Orkestra.

Yarımkı program

4 - Mart - 937 - Perşembe

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12,30: Plâkla Türk musikisi. 12,50: Havadis. 13,05: Muhtelif plak neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
17: İnkılâp dersleri: Hikmet Bayur tarafından, üniversiteden naklen, 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Maryo Parudî tarafından Gitar solo, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Ömer Rıza tarafından Arapça söylev, 20,45: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, saat ayarı. 21,15: Orkestra, 22,15: Ajans ve borsa haberleri, 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

Dr. SUPHI ŞENSES

İdrar yolları hastalıkları

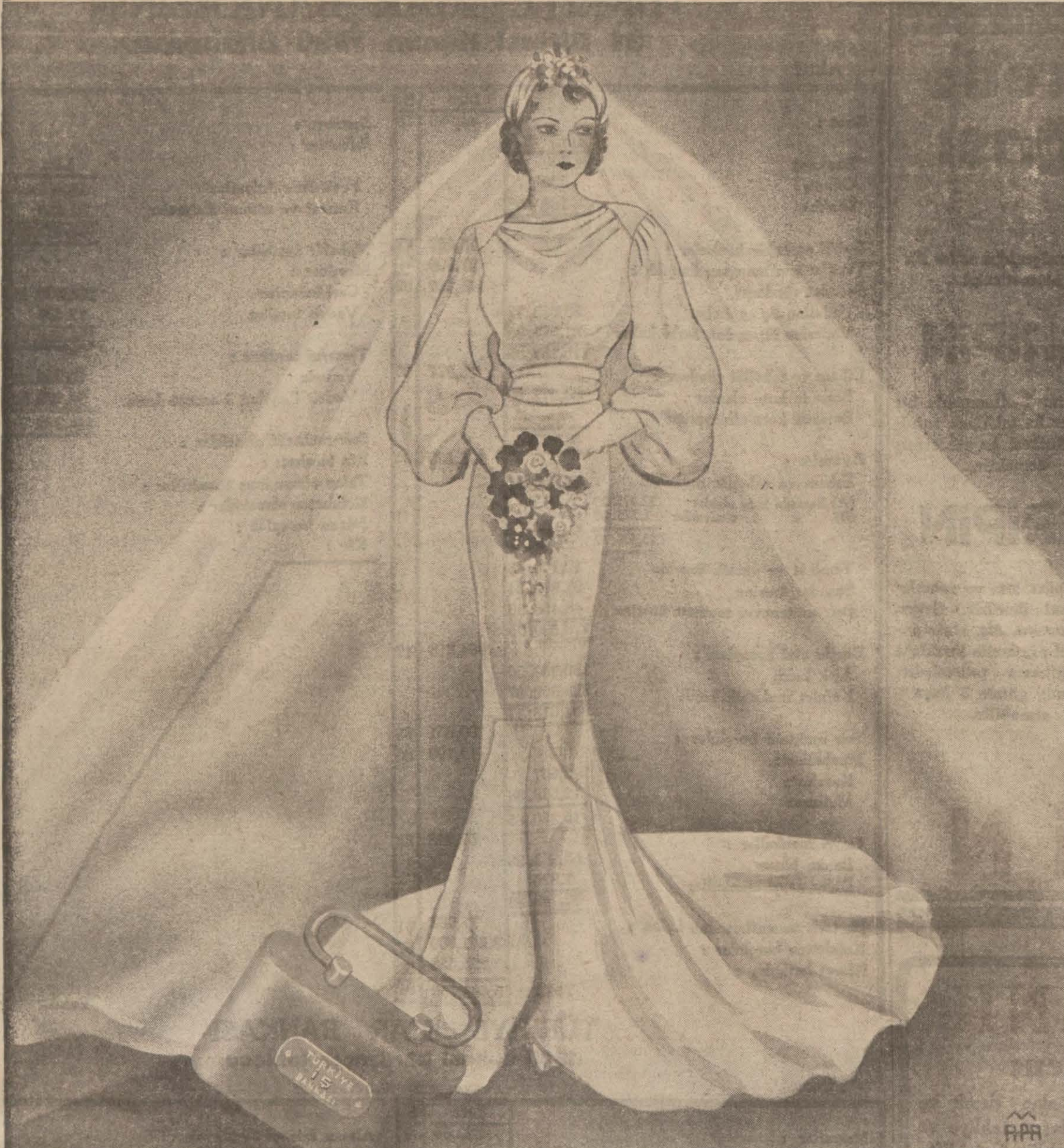
mütehassısı

Beyoğlu Yıldız sineması karşısı

Leklergo Apt. muayene 4 den sonra

Cumartesi takirlere parasız

Tel. 43924

- TASARRUF ETMEK EN SICAK ARZULARINIZIN TAHAKKUKU YOLUNDA EN MÜHİM ADIMDIR.
- EN KOLAY PARA BİRİKTİRMEK ÇARELERİNİ,
- EN KÂRLI TASARRUF ŞEKLİNİ,
- EN MÜSAİT VE KÂRLI ŞERAITİ

ARZEDEN

Türkiye İş Bankası

İNKİBAZ

ve ondan mütevellid baş ağrıların defeder. MİDE ve barsakları kolaylıkla boşaltır. Son derece teksif edilmiş bir tuz olup MÜMASİL MÜSTAHZARLARDAN DAHA ÇABUK, DAHA KOLAY, ve DAHA KATI tesir eder yemeklerden sonra almırsa HAZIMSİZLİĞİ, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI giderir. MİDE VE BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ.

Ağızdaki kokuyu ve tatsızlığı defeder. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

Küçük şişesi çkmıştır, fakat büyük şişesi ekonomiktir.

İstanbul Belediyesi İlanları

	Senelik muhammen kirası		İlk teminat
	Lira	Lira K.	
Karaağaç mezbahasında 60 N. li bağırsakhane	2050	307 50	
" " 115 N. li " fabrikası	3000	450	

Yukarıda semti senelik muhammen kiralari yazılı olan mahaller ikişer sene müddetle kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuş ise de belli ihale gününde isteklisi bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. İstekliler 2490 N. li kanunda yazılı vesika ve hizalarında gösterilen ilk teminat maktubuz veya mektubule beraber 9/3/937 salı günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (1136)

★ ★

Halka mahsus bulunan Kozyatağı çeşmesinin kontrollü çeşme yapıldığı ve kontrollü çeşme olan Sahrayıcedid çeşmesinin de halka tahsis edildiği ilân olunur. (B.) (1139)

Son sistem makinelerle

8 SAAT

havalandırılan

Venüs Pudrası

Pudracılık fennin en son şaheseridir. Bundan böyle narin ve nazik cildilerin endişesine mahal yoktur. Aradığınız ve hayalinizde yaşadığınız pudra bulunmuştur. Bu da (VENÜS) tür. VENÜS PUDRASILE pudralanan bir cild dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder. Hiç bir pudra VENÜS kadar cildi mat tutup cazibeli gösteremez. Sarışın, esmer, kumral her tene uygun renklerle ve çok kibar kokusile de şağbehi umumiyyeyi kazanan VENÜS PUDRASINI muhakkak tecrübe ediniz. Kullanıcılar terkedemez, alışkanlar bırakamaz.

VENÜS müstahzaratına: Tanınmış eczane, itiriyat ve tuhafiyeye mağazalarında en kıymetli yerler verilmektedir. Deposu: Evliyazade Nureddin ticarethanesi - İstanbul.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

100000 Adet Misket etiketi 70 Cl. Lik

25000 " " " Galon 200 Cl. lik

I - Yukarıda cins ve miktarı yazılı 125000 adet misket şarabı etiketi nümunesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II - Pazarlık, 4/III/1937 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III - İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (836)

Mütercim Alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum

Müdürlüğünden:

Almancadan Türkçeye Türkçeden Almancaya tercüme muktedir bir mütercim alınacaktır. İsteklilerin istidatları ile Mart 937 sonuna kadar Umum Müdürlüğe müracaatları. "1010,"

İLÂN

Emlâk ve Eytam Bankası İstanbul Şubesi Direktörlüğünden:

1 - Şubemizden maaşlarını iskonto ettirmekte bulunan mütekaatlerin üzerinde müracaat edecekleri günler yazılı olarak işçilerimizden aldıkları numaralarla tayin olunan günlerde Bankamıza müracaatları ve bunun haricinde vaki olacak dileklerin yerine getirilemeyeceği.

2 - Harp malûllerinin ayın 4 düne kadar vaki olacak müracaatları günü gününe icra edilip ondan sonraki müracaatlarının sıraya tabi olacağı ilân olunur. 465

iki tehlike işareti: Nezle ve baş ağrısı

Soğuk algınlığının bu ilk alâmetlerini

GRİPİN

ile bertaraf etmezseniz bir çok ağır hastalıklara tutulmak tehlikesi bağıştırmış demektir.

GRİPİN

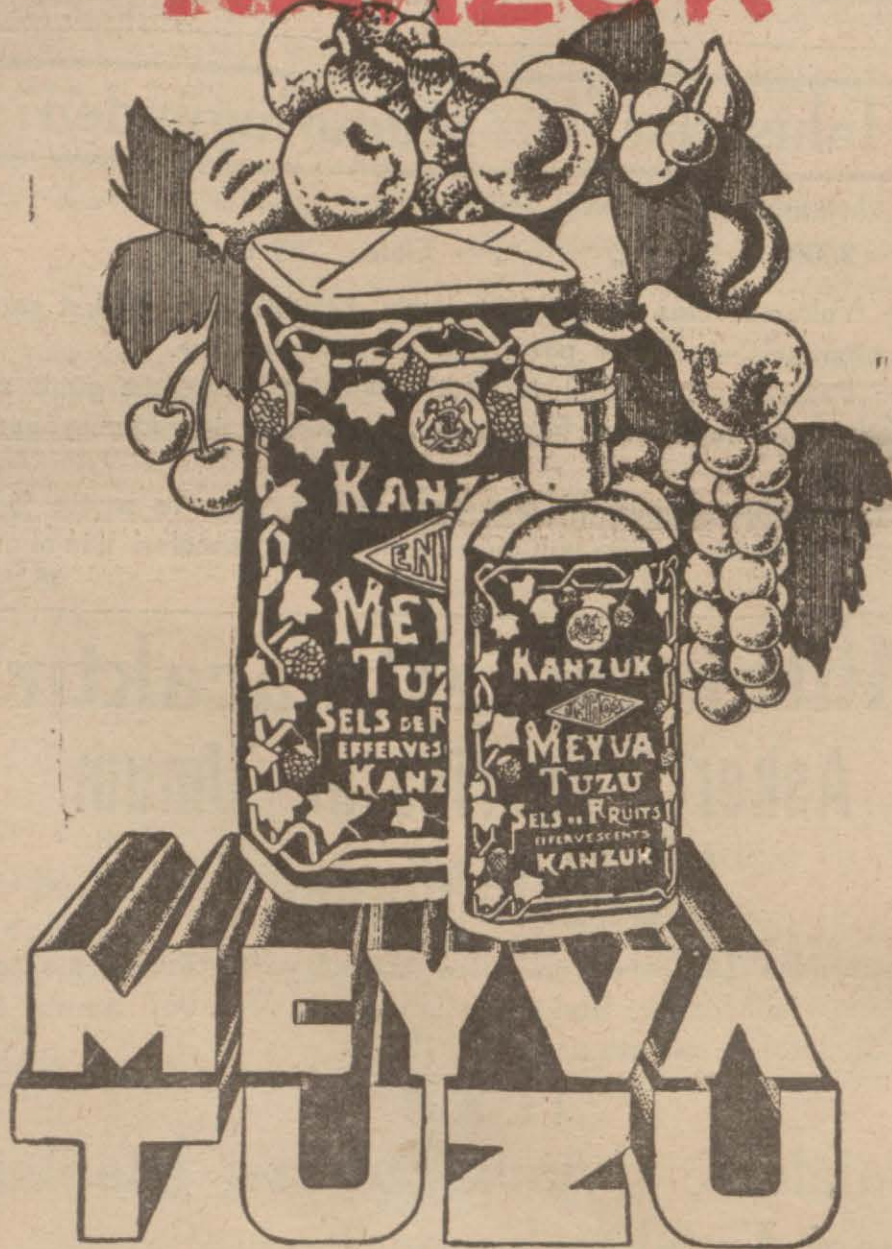
Bütün ağrı, sızı ve sancıları, derhal dindirir. Gripe, romatizmaya, diş, sinir a-dale, bel ağrılarıyla kırıklığa karşı bilhassa müessirdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

GRİPİN

SÜMER BANK Umumî Müdürlüğünden:

Zonguldak civarında Karabükte kurulacak olan demir ve çelik fabrikası için Avrupadan getirilecek malların tahliye ve gümrük işleri bir müteahhide ihale edilecektir. İsteklilerin teklifte bulunmak üzere 10 Mart 1937 çarşamba günü saat(10) da Ankarada Bankalar caddesindeki İdare merkezimizde hazır bulunmaları lâzımdır. Bu hususa aid şartname Ankara'da Umumî müdürlüğümüzden ve İstanbulda bankamız şubesinden tedarik edilebilir.

KANZUK

hoş meyva tuzudur, İnkıbazı defeder. Mide, Barsak, Karaciğerden mütevellit rahatsızlıkları önler. Hazmi kolaylaştırır. Canlılık verir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

TÜRKİYE İMAR BANKASININ 31 Birinci Kânun 1936 Bilânçosu

Aktif		Passif	
	Lira K.		Lira K.
Kasa :	84,960.45	Sermaye :	1,000,000.00
Banknot	84,300	İhtiyatlar :	37,402.38
Gümüş	500	Fevkalâde ihtiyatlar	14,966.38
Ufaklık	160.45	Kanunî ve nizâmî ihtiyatlar	22,436
	84,960.45		37,402.38
Dahili muhabir bankalar :	79,462.27	Muhabir bankalar :	98.58
Tevdiat için muzam karşılık :	21,100	Mevduat :	178,655.21
Senedat cüzdanı :	115,137.09	Cari hesaplar	161,180.21
Vadesine üç ay kalan	93,619.77	Vadeli tevdiat	12,475
Vadesine üç aydan fazla kalan	21,517.32		173,655.21
	115,137.09	Tasarruf tevdiatı :	149,878.27
Esham ve tahvilât cüzdanı :	63,977.65	Vadesiz	70,708.64
Borsada kote olanlar	63,977.65	Vadeli 1 aydan 1 seneye kadar	79,169.63
Borsada kote olmayanlar	-		149,878.27
	63,977.65	Sair muhtelif alacaklar :	148,808.60
Avanslar :	176,690.05	İtfa tahsisatı :	12,422.52
Esham ve tahvilât mukabili	23,450.32	Talep olunmamış temettümler :	850.73
(A) Borsada kote olanlar	22,175.23	Kefaletten alacaklılar :	8,571,609.67
(B) " " olmayanlar	1,275.09	Nâzım hesaplar :	225,528.64
	23,450.32	Kâr :	168,708.04
Teminat ve vesaik üzerine	12,100.43		
Senedat üzerine	97,670.94		
Sair mütenevvi teminat üzerine	43,468.36		
	176,690.05		
Borçlu cari hesapları :	964,313.17		
Açık kredi	130,960.50		
Kefalet mukabili kredi	833,352.67		
	964,313.17		
Sair muhtelif borçlular :	90,651.33		
Menkuller :	15,190.88		
Kasalar	2,657		
Mefruşat	12,533.88		
	15,190.88		
Gayri menkuller :	57,748.83		
Banka binası	55,123.83		
Diğer gayri menkuller	1,925		
	57,748.83		
İlk tesis masraflarından kalan :	17,082.61		
Kefaletten borçlular :	3,571,609.67		
Nâzım hesaplar :	225,528.64		
	3,797,138.31		
Yekûn	5,483,452.64	Yekûn	5,483,452.64

TÜRKİYE İMAR BANKASI 1936 senesi kârüzarar tablosu

Zimmet		Matlup	
	Lira K.		Lira K.
Masraflar :	32,505.89	Alınan faiz ve komisyon :	248,706.53
Maaş ve ücretler	25,687.32	Muhtelif kârlar :	21,175.81
İdare masrafları	5,462.45	Banka hizmetleri mukabilinde alınan ücret ve komisyonlar :	65,030.60
Vergi ve harçlar	1,130.62		
Sair masraflar	225		
	32,505.89		
Verilen faiz :	114,507.42		
Verilen komisyonlar :	5,870.80		
Muhtelif zararlar :	1,739.98		
Amortismanlar :	6,540.61		
Safi kâr :	168,708.04		
Yekûn	329,912.34	Yekûn	329,912.34

Aldanmamak için

Verilen şeyle alınan karşılık arasında, büyük bir mübadele farkı bulunmamasına dikkat etmek lâzımdır.

Krem Pertev'in

değerini onu senelerce evvel beğenmiş ve kullanmağa karar vermiş olanlardan sorunuz.

İş arayanlara çok karlı bir iş

Yüzde yüz kâr temin eden ve hiç zarar etmek ihtimali olmayan teminatlı bir iş için iki bin liralık bir ortak aranıyor. İsteyenlerin 741 posta kutusuna M. T. remzile mektupla veyahut bizzat Son Posta gazetesine müracaatları.

KAYIP — Galatasaray lisesinden aldığım tasdiknamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 810.

No. 258 Sedat Evrenos

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL
S. Ragıp EMEÇ

YTF TURAN

Sabah kalkarken yapılacak ilk işiniz

Keza akşam yatarken yapılacak son işiniz...

